

Gazeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 762

vineri 10 iulie 1964

12 pagini 25 bani

PREȚUIRE

Ziua învățătorului. În marea sală de marmură din clădirea Consiliului de Stat, cei mai merituoși învățători și profesori de pe tot cuprinsul patriei salută cu îndelungi și puternice aplauze intrarea înalților demnitari ai țării. Este o clipă solemnă și emoționantă.

Vremurile pe care le-au visat odinioară oamenii școlii, alături de miile de obidiți ai societății, vremurile pentru care mulți dintre ei au luptat tot la cot cu cei mai înaintați fii ai clasei muncitoare, au ridicat pe învățători și profesori, prețioasa lor trudă, la locul ce li se cuvine. Munca de dascăl, huliță și disprețuită cândva, a devenit o misiune nobilă, înălțătoare.

Acum, în cel de al douăzecilea an de la eliberarea țării, de „Ziua învățătorului”, educatorii tinerei generații au urcat treptele celui mai înalt for al țării. Învățătorii și profesorii au ascultat citirea decretelor privind conferirea titlurilor de „Învățător emerit al Republicii Populare Române”, „Profesor emerit al Republicii Populare”, „Ordinul Muncii” și „Medalia Muncii”, au primit înalte distincții care le-au fost înmăinate de către însuși președintele Consiliului de Stat. Cum s-ar putea descrie emoția celor mai buni dintre slujitorii școlii în acele clipe de înaltă apreciere a nobilei lor profesii? În cuvinte simple dar pline de căldură adresate conducerii de partid și de stat, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej personal, ei au încercat să exprime măcar o parte din sentimentele de adâncă bucurie și recunoștință pe care le-au simțit.

Din partea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a felicitat călduros pe învățătorii și profesorii cărora le-au fost conferite distincții. „Cine nu-și amintește cu emoție — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — de învățătorul care l-a pus întâia oară condeiul în mină, l-a învățat să scrie și să citească, îndreptându-i primii pași pe calea științei de carte. Desigur, părinților le este plăcut să se mindrească cu copiii lor. Dar acela care duce greul, acela care întil-

(Continuare în pag. a 2-a)

CUVÎNTUL ROSTIT DE ACAD. ȘTEFAN BĂLAN, ministrul învățămîntului, la adunarea festivă din Capitală consacrată „Zilei învățătorului”

Sărbătorim astăzi „Ziua învățătorului”, ziua în care ne exprimăm dragostea și respectul față de acei cărora partidul le-a încredințat nobila misiune de a instrui și educa copiii și tineretul patriei noastre. Prin importanța și semnificația ei, această sărbătoare devenită tradițională, dedicată celui mai numeros detașament al intelectualității noastre, depășește sfera vieții școlare. Ea reprezintă nu numai o expresie a prețuirii de care se bucură slujitorii școlii din partea conducerii partidului și a statului nostru, a dragostei pe care le-o poartă întregul nostru popor, ci și un prilej de a face bilanțul progreselor remarcabile pe care le înregistrează continuu învățămîntul din patria noastră socialistă.

Anul acesta sărbătorim „Ziua învățătorului” în atmosfera de pregătiri intense care se fac, pe întreg cuprinsul țării, pentru a cinși împlinirea a 20 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist, eveniment care a schimbat radical cursul istoriei poporului nostru, deschizându-i drumul spre socialism. „Ziua învățătorului” capătă astfel o semnificație deosebită. Ea dă prilejul de a trece în revistă, pe această perioadă, realizările dobândite prin strădanțiile miilor de învățători, profesori și educatoare — realizări care stau cu cinste alături de celelalte înfăptuiri cu care harnicul nostru popor întimpină marea lui sărbătoare.

În anii puterii populare, în țara noastră s-au petrecut transformări profunde în toate sectoarele de activitate. Călușindu-se după învățătura marxist-leninistă, după interesele vitale ale poporului, Partidul Muncitoresc Român a concentrat energia creatoare a oamenilor muncii în direcții hotărâtoare pentru înflorirea economică a României, pentru victoria socialismului. O deosebită atenție a fost acordată creării și dezvoltării bazei tehnice materiale a socialismului. Dezvoltându-se cu precădere industria grea, în Republica Populară Română s-au înregistrat, într-un timp relativ scurt, succese remarcabile în toate ramurile industriei și îndeosebi în făurirea unei puternice industrii constructoare de mașini. Producția industrială a țării noastre este astăzi de cca. 7,5 ori mai mare decât cea din anul 1938, socotit ca an de „virî” pentru întreaga dezvoltare a vieții economice și culturale a României burghezo-moșierești. Importante succese au fost obținute și în dezvoltarea agriculturii. Încheierea colectivizării agriculturii cu aproape 4 ani înainte de termenul prevăzut în Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. con-

stituie incununarea unei uriașe activități desfășurate sub conducerea partidului. A crescut producția la hectar, s-a îmbogățit sortimentul plantelor cultivate, s-a îmbunătățit agrotehnica, a luat amploare mecanizarea agriculturii. Aplicînd creator, la condițiile țării noastre, planul cooperatist leninist, partidul a organizat și a condus profunde transformări revoluționare din viața satului în condițiile dezvoltării întregii economii naționale pe o linie ascendentă.

Realizările remarcabile obținute în Republica Populară Română în toate domeniile economiei au determinat creșterea continuă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, bunăstarea și fericirea poporului muncitor fiind țelul suprem al politicii partidului nostru. Arătînd că în perioada 1951—1960 venitul național a crescut în România cu peste 10% anual, Buletinul economiei pentru Europa al O.N.U. apreciază că acest ritm reprezintă unul dintre cele mai înalte ritmuri de creștere din câte au fost înregistrate, după război, în Europa. Iar cea mai mare parte a venitului național, peste 3/4, este folosită pentru satisfacerea necesităților materiale și culturale ale poporului muncitor.

Statul democrat-popular aplică un vast sistem de măsuri menite a ridica necontenit nivelul de trai al poporului. Recenta Hotărîre a Comitetului Central al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, reducerea unor cote ale impozitului pe salarii și creșterea plafoanelor de salarii în funcție de care se acordă alocația de stat pentru copii — despre care întregul popor a luat cunoștință cu bucurie și entuziasm — constituie o dovadă eloquentă a grijii partidului și guvernului pentru bunăstarea oamenilor muncii. După cum vă este bine cunoscut, prin această hotărîre au primit sporuri substanțiale de salarii și învățătorii și profesorii noștri. Prevederile recente Hotărîri se înscriu în ansamblul de măsuri pe care partidul și guvernul le-au luat an de an pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de trai al tuturor oamenilor muncii.

Pe drumul succesei obținute în anii regimului democrat-popular de poporul nostru, un mare avînt au luat învățămîntul, știința, cultura. Ca urmare a transformărilor revoluționare care au avut loc de-a lungul ultimelor două decenii, învățămîntul a cunoscut o continuă dezvoltare, corespunzătoare sarcinilor impuse de schimbările social-economice din țara noastră. Fiind pirghia principală a revoluției culturale, școala a adus o importantă contribuție la acțiunea de răspîndire a culturii în masă, de formare a conștiinței noi, socialiste, de pregătire a cadrelor necesare economiei și culturii în plin avînt.

Continuînd tradițiile progresiste ale școlii românești, regimul nostru a așezat învățămîntul pe baze noi, realiste, științifice și l-a pus în slujba intereselor poporului, în slujba construcției socialiste. În anii noștri au fost create, pentru prima dată, condițiile necesare ca toți copiii țării să poată urma școala, să se bucure de binefacerile științei și culturii. Statul nostru a alocat an de an sume tot mai importante pentru învățămînt. A crescut numărul de unități școlare, s-au construit localuri și săli de clasă noi; s-au desființat toate taxele școlare; s-au creat internate, cămine și cantine; s-au acordat manuale gratuite, burse și alte înlesniri, care au venit în sprijinul elevilor și al părinților. Numai între anii 1960—1963 s-au construit pentru învățămîntul de cultură generală 15.250 săli de clasă, depășindu-se astfel, încă din anul trecut, numărul de clase prevăzut pe tot șesenalul, iar pînă la finele acestui an vor mai fi date în folosință încă 4.600 noi săli de clasă. Toate acestea constituie o expresie grăitoare a aplicării integrale a dreptului efectiv la învățătură care este înscris în Constituția țării — astfel pe deplin asigurat de statul nostru democrat-popular pentru toți copiii țării, fără nici o deosebire de naționalitate, sex etc.

Dacă obligativitatea învățămîntului primar a fost înscrisă încă acum 100 de ani în Legea instrucțiunii publice din anul 1864, ea n-a putut fi realizată niciodată în regimurile trecute, din cauza bazei materiale slabe a învățămîntului, a taxelor școlare mari, a condițiilor grele de trai ale celor mai largi pături de oameni ai muncii.

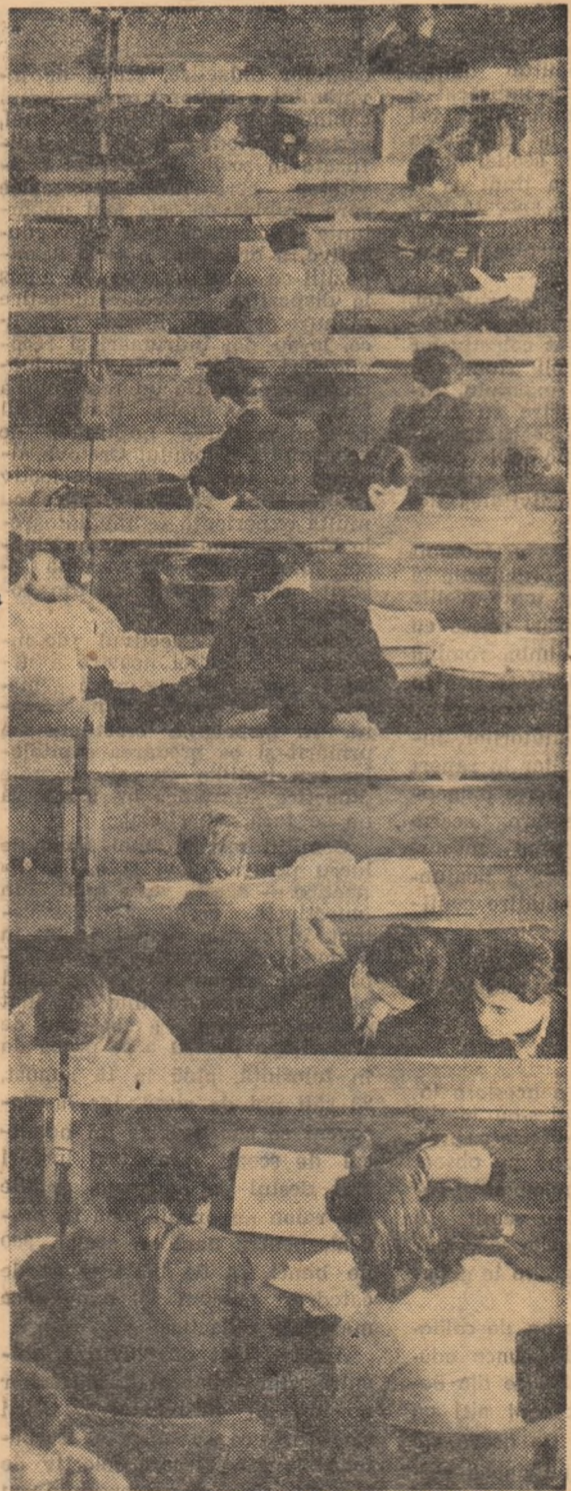
Vă rog să-mi permiteți să vă relatez un fapt semnificativ pentru starea de lucruri din trecut. Vizitînd școala în care am învățat primele clase, o școală primară veche din regiunea Galați, directorul ei mi-a înmănat o copie după foaia matricolă personală, nr. 24 din 28 iulie 1923.

(Continuare în pag. a 3-a)

Aspect de la festivitatea înmînării înaltelor distincții acordate cu prilejul „Zilei învățătorului”

AMPLOAREA REVOLUȚIEI CULTURALE ÎN ROMÂNIA

Afluența cititorilor în mii de biblioteci — o imagine reprezentativă pentru avântul cultural al întregului popor.

Avântul neîntrerupt al forțelor de producție și ridicarea bunăstării materiale a oamenilor muncii în anii fâuririi socialismului în patria noastră au fost însoțite de impresionante transformări în viața spirituală a poporului. Îndeplinind cu perseverență politica de industrializare a țării, de socializare a agriculturii, Partidul Muncitoresc Român a acordat o permanentă atenție frontului ideologic, a militat pentru asigurarea condițiilor necesare îndeplinirii unei profunde revoluții culturale.

Realizările remarcabile obținute în domeniul construcției culturale în cei douăzeci de ani care s-au scurs de la 23 August 1944 constituie o strălucită demonstrație a faptului că revoluția socialistă, pe baza relațiilor de producție cărora le dă naștere, determină înnoirea întregului ansamblu de relații sociale, a întregii suprastructuri. Evident, transformările socialiste pe tărîmul culturii nu s-au produs de la sine, ca o reflexare automată a schimbărilor în viața politică și economică a României. Aceste transformări — avînd ca bază și cauză directă consolidarea politică și economică a noii orînduirii — sînt în același timp rezultatul activității multilaterale desfășurate planic de către partid în direcția dezvoltării învățămîntului, științei, artei. Experiența țării noastre a confirmat întrutotul că îndeplinirea revoluției culturale în spiritul ideologiei marxist-leniniste, al principiilor organizatorice socialiste, sub conducerea partidului de avangardă al clasei muncitoare, este o lege general-valabilă a trecerii de la capitalism la socialism.

Pornind de la constatarea gradului de înapoiere culturală în care se află proletariatul, masele muncitoare largi, în majoritatea țărilor capitaliste, o serie de teoreticieni au ajuns să susțină că păturile exploatare ale poporului trebuie să-și ridice mai înțîi nivelul cultural, să-și pregătească o numeroasă armată de intelectuali și numai după aceea să îndeplinească revoluția socialistă. În numele unor astfel de teoreticieni vorbește Albert Gazier pronunțîndu-se pentru ridicarea, la nivel universitar, a gradului de pregătire a tuturor cetățenilor apti pentru studiu, printr-o reformă radicală a învățămîntului, ca „etapă esențială” în vederea trecerii la socialism (Le Rassemblement des démocrates de gauche, „La revue socialiste”, Mars, 1963). Ca și în alte țări socialiste, în România asemenea teze au fost infirmate de faptele concrete care au demonstrat convingător că accesul nelimitat al maselor la tezaurul culturii este posibil numai atunci cînd ele dețin în mâinile lor puterea politică și mijloacele de producție a bunurilor societății. Fără să dispună de baza materială pentru dezvoltarea culturii, aspirațiile spre emanciparea intelectuală rămîn un simplu deziderat.

Atît timp cît capitaliștii și moșierii romîni au dispus de soarta țărilor, lipsa de cultură, ignoranța erau considerate drept cea mai bună pavăză în calea dezvoltării simțului politic al maselor, a ridicării lor la lupta pentru o viață omenească. Dacă a existat interesul guvernurilor pentru instruirea poporului se mărginea la bruma de cunoștințe necesare pentru a face munca truditatorilor de la orașe și sate mai productivă. Așa se explică de ce în fiecare an rămîneau în afara școlii zeci de mii de copii, de ce în învățămîntul mediu și, mai ales, superior pătrundea un infim număr de fii de muncitori și țărani, de ce misticismul, superstițiile, își făceau loc cu ușurință în păturile largi ale populației. Ignoranța milioane de oameni era în izbitor contrast cu marile realizări ale științei și culturii naționale progresiste.

Situația s-a schimbat radical în zilele noastre. Ca urmare a revoluției culturale desfășurate sub conducerea și îndrumarea partidului, milioane de oameni au fost ridicați din mizerie și întunerice la creația conștientă în domeniul vieții de stat, economice și culturale. Lichidînd analfabetismul, reprezentat de circa 4 000 000 de neștiutori de carte, existența la instaurarea sa, regimul democrat-popular a deschis drumul unei ascensiuni impetuoase a maselor populare spre culmile luminoase ale științei și artei, a pus la îndemîna lor întregul tezaur al culturii universale, toate cuceririle geniului uman. Asemenea constatări l-au făcut pe René Maheu, directorul general al UNESCO, să declare în 1962, cu ocazia unei vizite în R.P.R.: „Din punct de vedere cultural, rezultatele obținute de România în ce privește lichidarea analfabetismului și dezvoltarea culturii populare pot constitui și pentru alte țări — care nu au același sistem politic și social — experiențe umane perfect valabile” („Gazeta literară”, 23 Aug. 1962).

An de an s-a mărit numărul școlilor de toate gradele, a crescut numărul profesorilor și al învățătorilor, s-au îmbunătățit condițiile materiale ale procesului de învățămînt. Accesul oamenilor muncii la toate formele de învățămînt este asigurată prin gratuitatea învățămîntului, prin numeroase burse acordate de către stat elevilor și studenților merituoși, prin extinderea rețelei de cîmine, cantine, biblioteci, prin acordarea gratuită a manualelor pentru elevii școlilor de 8 ani, prin înlesnirile acordate oamenilor aflați în producție care urmează învățămîntul seral sau fără frecvență. În anii puterii populare s-au schimbat din rădăcini conținutul și sarcinile învățămîntului; școala a primit la baza activității sale teoria marxist-leninistă, și-a pus toate resursele educative în serviciul construirii socialismului.

Dezvoltarea multilaterală a învățămîntului — factor hotărît al progresului cultural general, al procesului de pregătire a cadrelor necesare economiei și culturii noastre — constituie o parte integrantă a politicii partidului și guvernului de construire a noii societăți. Datorită eforturilor mari depuse de statul socialist s-a ajuns ca în prezent rețeaua de învățămînt să cuprindă peste 3 800 000 de elevi, față de aproximativ 1 780 000 cîți erau în 1938. La aceasta trebuie adăugat că în anul de învățămînt 1963—1964 au urmat cursurile 112 600 de studenți. Încă din 1954 România avea cîntea să se numere printre cele 11 țări de pe glob cu învățămînt elementar de 7 ani. Mai mult decît atît, în țara noastră s-a generalizat învățămîntul de 8 ani și în viitorul cel mai apropiat fiecare tînar va avea studii echivalente cu gimnaziul de altădată.

Făurirea noilor relații sociale a determinat un puternic avînt al cercetării științifice, care a încetat să mai fie o chestiune particulară a unor genii izolate sau a unor sprijinitori entuziaști. Știința se bucură de sprijinul neprecupețit al statului, avînd la dispoziția sa o impresionantă bază materială. Suma alocată în buget pentru subvenționarea dezvoltării științifice se ridică, în anul 1962, la aproape un miliard de lei.

Răspunzînd atenției și prețuirii de care se bucură din partea poporului, a partidului clasei muncitoare, oamenii de știință și-au orientat cercetările spre probleme de însemnătate teoretică și practică fundamentală, care deschid științei, culturii și economiei naționale largi perspective de dezvoltare. „Rezultatele activității de cercetare — arăta academicianul I. Murgulescu, președintele Academiei R.P.R., — își au izvorul în legătura strînsă dintre cuceririle științei înaintate și practica construcției economiei și culturii socialiste. Interacțiunea dintre știință și producție se vadește în condițiile socialismului, ale făuririi bazei tehnice materiale a noii societăți, ca o forță de prim ordin a progresului lor”. („Știința”, 21 iunie 1963). Fundamentul de granit al științei, cheia sigură în îndeplinirea mărețelor sarcini pe care le are de rezolvat, este călăuzirea ei neabătută după ideologia marxist-leninistă, după metoda de cercetare materialist-dialectică.

Baza materială a culturii, extinsă an de an, datorită eforturilor susținute ale statului socialist, a dat puteri inecite creatorilor de artă. Prin munca lor neobosită ei au făurit numeroase valori spirituale cu care s-a îmbogățit tezaurul cultural al patriei noastre, contribuind din plin la dezvoltarea noii culturi — socialiste în conținut, națională în formă. Îndrumarea permanentă de către partid a frontului creației artistice și literare a asigurat atît puritatea ideologică a operelor de artă și legătura strînsă cu aspirațiile și nevoile poporului, cît și transformarea lor într-un bun de preț al tuturor oamenilor muncii. În această ordine de idei, academicianul G. Călinescu sublinia cu îndreptățită satisfacție: „Știința înfățișează azi, pentru noi, mijlocul de a atinge maxima exploatare a bunurilor naturii și de a îmbunătăți viața omului iar arta — țelul superior de a feri pe acest om nou prin frumos. Străduința noastră nu poate să fie, în fond, decît de a contribui la patrimoniul universal prin descoperiri științifice și mari creații artistice”. („Lupta de clasă”, nr. 12, 1962).

Eliberarea României de sub dominația burghezo-moșierească a făcut posibilă nu numai proclamarea drepturilor și libertăților cetățenești elementare, ci și îndeplinirea lor în practică. O dată cu înscrierea în constituție a libertății cuvîntului, poporul a primit în mîinile sale tipografiile, fabricile de hîrtie, radioul, sălile de conferințe. Politica editorială a P.M.R. a urmărit cu perseverență sporirea continuă a numă-

rului de ziare, reviste și publicații pentru masele largi, crearea de edituri cu un profil care să satisfacă cerințele multilaterale ale tuturor categoriilor de oameni ai muncii. În anul 1963, de exemplu, s-au tipărit 127 de titluri de ziare cu un tiraj total de 1 044 000 000 exemplare. Numărul titlurilor revistelor apărute a fost, în același an, de 297 iar tirajul lor — 89 000 000 de exemplare. În anii construirii socialismului editurile au trimis în librării și bibliotecii sute de milioane de cărți. Numai în 1963 totalul titlurilor cărților și broșurilor apărute s-a ridicat la 3 263, iar tirajul lor — la 57 000 000 de exemplare.

Element deosebit de important pe frontul revoluției culturale îl constituie rețeaua de radio și televiziune. Dacă în 1938 existau în țară două posturi de radioemisie cu 250 000 de abonați, în anul 1963 numărul posturilor de radioemisie se ridică la circa 20, iar al abonaților la rețeaua de radio și televiziune, la 2 794 000.

Au căpătat o largă dezvoltare numeroasele așezăminte de culturizare a maselor de la orașe și sate. Față de cele 3 500 de cîmine culturale și case de citit, 16 teatre dramatice, două opere și 338 cinematografe existente în România în 1933, la sfîrșitul anului 1963 funcționau 12 038 de cîmine culturale și case de citit, 174 de case raionale și orășenești de cultură, circa 4 800 de cluburi și culturi roșii sindicale, 42 de teatre dramatice, 22 de teatre de păpuși, 13 teatre muzicale, de operetă și estradă, 5 opere, 5 083 cinematografe. O mențiune deosebită necesită activitatea miilor de ansambluri artistice de amatori care valorifică talentele a sute de mii de oameni ai muncii din fabrici și de pe ogoare. Nu putem uita rețeaua vastă a bibliotecilor și bogăția fondului lor de cărți. Numărul bibliotecilor publice, de exemplu, existente în 1961 era de 13 595, iar fondul lor total — de 33 929 000 volume. Statul a alocat anual sume importante pentru organizarea și întreținerea expozițiilor și muzeelor. În anul 1961 funcționau în R.P.R. 210 muzee, frecventate de milioane de oameni ai muncii.

Pentru a completa imaginea de ansamblu, am vrea să amintim fondurile cu adevărat uriașe alocate an de an din bugetul de stat pentru subvenționarea învățămîntului, științei, culturii. Cifrele de plan pe 1964 indică la acest capitol suma de 7 876 000 000 de lei, adică peste 8% din totalul cheltuielilor bugetare pe anul în curs.

O sarcină dintre cele mai importante a revoluției culturale în România a constituit-o crearea intelectualității socialiste. Experiența istorică a țării noastre a infirmat teoriile reacționare după care proletariatul și țărănimea nu ar fi capabile să ridice din rîndurile lor cadrele necesare dezvoltării economiei, statului și culturii. Statul socialist i-a crescut, în mod planificat, o adevărată armată de specialiști, țînînd seama de nevoile tuturor domeniilor de dezvoltare în viitor, de progresul științei și tehnicii. La începutul anului 1963 numărul inginerilor și tehnicienilor din industrie era de 91 659, iar al celor din agricultură — 20 000. Medicina, care în trecut a dat țării eminenți practicieni și savanți dar prea puțină alinare suferințelor maselor s-a întărit, în anii care au trecut, cu mii de noi tinere cadre. A crescut numărul cadrelor didactice, economiștilor, juristilor, istoricilor, filosofilor, precum și al artiștilor, muzicienilor, literaților.

Condiția hotărîtoare a desfășurării cu succes a revoluției culturale o constituie conducerea ei de către partidul clasei muncitoare. Îndrumarea permanentă de către P.M.R. a operei de făurire a noii culturi, a noii conștiințe, a asigurat și asigurat repartizarea coresponsabilă a sarcinilor în fiecare domeniu, triumful ideologiei marxist-leniniste în viața societății socialiste. Munca politico-ideologică multilaterală desfășurată de către organizațiile de partid în rîndurile oamenilor de știință și artă, ale slujitorilor culturii, a jucat un rol important în clarificarea ideologică a vechii intelectualități în apropierea ei de cauza socialismului, precum și în promovarea noii intelectualități ieșită din sinul poporului.

Acum, în pragul celei de-a 20-a aniversări a eliberării Romîniei, poporul nostru poate constata cu îndreptățită mîndrie că progresul realizat sub conducerea Partidului Muncitoresc Român în dezvoltarea economică și culturală a făcut să apară și mai clar perspectivele desăvîrșirii construcției socialiste și ale trecerii treptate a țării spre comunism.

CORNEL ALMĂȘAN

In anul școlar care s-a încheiat, întreaga activitate a cadrelor didactice s-a desfășurat sub semnul aniversării a 20 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. In cinstea mărețului eveniment pe care îl vom sărbători la 23 August, învățătorii și profesorii de pe întreg cuprinsul patriei au muncit cu eforturi sporite pentru ca rezultatele anului școlar să fie dintre cele mai frumoase. In toate lecțiile predate ei s-au străduit să-i inarneze pe elevi cu cunoașterea legilor care guvernează dezvoltarea naturii și a societății clădind, pe această bază pro-

fund științifică, întreaga pregătire pentru viață a tineretului. Folosind din plin ajutorul organizațiilor de tineret și al familiei, oamenii muncii din școli au realizat in anul încheiat recent noi și însemnate succese în formarea idealurilor și convingerilor comuniste ale elevilor, în dezvoltarea sentimentelor lor de adincă dragoste pentru patrie, pentru partid, pentru poporul muncitor.

Fiecare succes a fost dobândit printr-o muncă îndelungată, migăloasă și perseverentă, care le oferă acum pedagogilor satisfacția unui bilanț bogat în realizări.

Studentii ai institutelor pedagogice la practică în agricultură

Noi pași înainte

Anul școlar care s-a încheiat recent a marcat și la Școala medie „Dr. Petru Groza” din Capitală, ca și la majoritatea școlilor din țară, un nou pas însemnat înainte în realizarea sarcinilor legate de temeinică pregătire pentru viață a tinerii generații. O dovadă grăitoare a succeselor obținute pe această linie o constituie faptul că, din totalul absolvenților școlii prezentați la sesiunea din iunie a.c. a examenului de maturitate, procentul celor reușiți a fost de 97%.

La baza obținerii rezultatelor bune a stat munca rodnică a cadrelor didactice, larg sprijinită de comisiile metodice. Căutând să îndrume munca profesorilor spre adincirea și îmbogățirea procesului instructiv-educativ, aceste comisii au organizat interesistențele într-un mod nou, orientându-le spre urmărirea sistematică, în funcție de anumite probleme, a unui șir de lecții ținute de aceiași profesori sau spre schimbul de experiență între profesori de aceeași specialitate care predau la clase paralele, în legătură cu temele cele mai dificile din programă.

O preocupare intensă a manifestat corpul didactic al școlii și pentru modernizarea metodelor de predare, în scopul de a da mai multă eficiență procesului de învățămînt. Pe această linie se înscrie, de pildă, folosirea în predare a mijloacelor audio-vizuale. Filmul, diafilmul, magnetofonul au ajutat profesorilor să ilustreze, să clarifice și să facă mai accesibile numeroase cunoștințe de fizică, chimie sau biologie, de istorie, de literatură sau de limbi străine. Același rol l-au avut excursiile în producție, vizitele la muzee, la expoziții etc.

Extinzându-și preocupările legate de activitățile extrascolare, cadrele didactice de la Școala „Dr. Petru Groza” au folosit multe din aceste activități în scopul ridicării necontenite a calității cunoștințelor și deprinderilor însușite de elevi. Pe această linie se înscrie, de exemplu, grija profesorilor pentru o tot mai rodnică muncă în cadrul cercu-

rilor de elevi. Tinerii matematicieni, bunăoară, au studiat în cadrul cercului lor, sub conducerea profesorilor de specialitate, o serie de noțiuni de algebră vectorială. O activitate intensă de aprofundare a studiului literaturii romine a desfășurat și cenaclul literar al elevilor, care poartă numele „Hanul Ancuței”.

Întreaga activitate desfășurată la lecții și în afara lor a adus o contribuție importantă la educarea comunistă a elevilor. În același timp, cadrele didactice ale școlii au organizat și numeroase acțiuni speciale în vederea întăririi muncii educative. La loc de frunte se numără de exemplu, printre aceste acțiuni, vizitele organizate cu elevii în Capitală la locurile legate de trecutul de luptă al partidului clasei muncitoare. Un puternic caracter educativ au avut și cele 6 excursii organizate în cursul acestui an în diferite regiuni din țară, excursii care au dat elevilor prilejul să cunoască numeroase realizări ale regimului nostru democrat-popular.

Activitatea multilaterală desfășurată de elevii Școlii medii „Dr. Petru Groza” în anul 1963/1964 s-a încheiat printr-un original concurs organizat în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre. Fiecare clasă a prezentat, în cadrul acestui concurs, un program de cîntece și poezii închinată partidului, realizărilor dobândite, sub conducerea lui, de oamenii muncii din patria noastră.

Acestea sînt cîteva din căile pe care le-au folosit învățătorii și profesorii școlii pentru a obține rezultate cît mai bune în instruirea și educarea elevilor. Acum, în vacanță, ei chibzuiesc la noi modalități de ridicare a nivelului muncii didactice, pentru ca viitorul an școlar să însemne un prilej de noi realizări, și mai importante decît cele dobîndite pînă acum.

Ș. F.

Rezultate bune

Mediile cu care este încheiată situația școlară a elevilor la sfîrșitul anului ogîndesc, în ultimă analiză, calitatea și volumul muncii desfășurate de profesorii lor de-a lungul celor trei trimestre. Profesorii de la școlile din orașul Bacău și-au propus încă din primul trimestru să muncească în așa fel încît situația mediilor de la sfîrșitul anului școlar să fie dintre cele mai bune. În acest scop, pe lîngă îmbunătățirea continuă a calității predării, ei au acordat o deosebită atenție muncii educative.

Este demnă de remarcat, de pildă, intensă și variată muncă educativă desfășurată de către diriginți ca Marin Cornescu, Florin Danciu și Elena Lascăr de la

Școala medie nr. 2, sau Alexandru Crimpei și Florinel Popa de la Școala medie nr. 3. Astfel de diriginți au inițiat diverse acțiuni menite să stimuleze puternic dragostea de învățatură a elevilor și interesul acestora pentru disciplinele studiate, pentru însușirea lor. De asemenea, le-au îndrumat direct învățatură, arătîndu-le cum să-și alcătuiască un program judicios de studiu, cum să-și lămurească problemele neclare etc. Astfel de acțiuni, îmbinate cu exigențele manifestate în munca de predare de către ceilalți profesori, au făcut ca absolut toți elevii din

clasele a VIII-a E, a VIII-a F, a IX-a F etc. de la Școala medie nr. 2, sau a VIII-a B și a IX-a F de la Școala medie nr. 3, să promoveze anul școlar, mulți din ei cu rezultate bune și foarte bune.

Rezultate la fel de îmbucurătoare au obținut și profesorii altor școli din Bacău. Așa stau lucrurile la Școala de 8 ani nr. 5. Și aici trebuie să relevăm activitatea unor diriginți ca Maria Isăcescu, Aurelia Tudoran și Ion Birjoveanu, care au acordat o atenție sporită stabilirii unor cerințe ferme, unitare, față de elevii lor. Urmărind îndeaproape situ-

Cu succese cît mai mari

Încă de la începutul anului școlar — an care a îmbrăcat o însemnătate deosebită, fiind cel de al XX-lea de la eliberarea patriei — colectivul secției noastre de învățămînt a ținut ca el să fie marcat și prin succese deosebite, să ridice pe o treaptă mai înaltă munca de instruire și educare a elevilor.

Pentru atingerea acestui țel, am căutat cu stăruință să întărim sprijinul acordat colectivelor de pedagogi din școli. Numai în trimestrul III, de exemplu, lucrătorii secției noastre au efectuat peste 40 de inspecții speciale și, ajutați de metodașii voluntari ai cabinetului pedagogic rațional, au cercetat activitatea fiecărei școli.

Un efect stimulatoriu deosebit l-au avut sondajele organizate la clasele I—IV de la toate școlile din raion, prin lucrări scrise cu subiecte unice, la limba romină și la matematică. Inițiate pentru a se putea cunoaște comparativ roadele muncii învățătorilor, nivelul pregătirii elevilor în raport cu cerințele programei și exigența reflectată în notare, aceste sondaje au determinat măsuri concrete de înlăturare a neajunsurilor și de îmbunătățire continuă a predării.

Totodată, pe lîngă îndrumarea directă, la clasă, a majorității

cadrelor didactice, secția de învățămînt a elaborat, cu concursul cabinetului pedagogic rațional, scrisori metodice care au fost difuzate în școli, a orientat activitatea cercurilor pedagogice spre problemele cele mai importante ale muncii instructiv-educative, a organizat o serie de expoziții cu conținut metodic, a pus la dispoziția cadrelor didactice planuri de lecții, lucrări metodice, le-au dat îndrumări și recomandări menite să le îmbunătățească munca. De un real folos a fost, de exemplu, îndrumarul privind predarea noțiunilor de geografie a raionului Craiova, alcătuit cu concursul unui colectiv format din cadre didactice cu multă experiență — învățătoarele Maria Barbu din comuna Plopoșor, Maria Mihal din comuna Gogoșita și Elena Nicolae din comuna Coșoveni.

Sistematic, colectivul de inspecători al secției noastre a urmărit parcursul ritmic a materiei la fiecare disciplină școlară. În inspecțiile efectuate s-a urmărit și ca predarea capitolelor sau lecțiilor cu care cadrele didactice au rămas în urmă să nu se facă superficial.

Condiții mereu mai bune de lucru pentru elevi și cadre didactice — acesta este unul din obiectivele care stau insistente în atenția secției acum, în perioada care precede marea sărbătoare națională a poporului nostru. Pe această linie s-au luat măsuri de lărgire a spațiului de școlarizare pentru a se putea da în folosință, pînă la 15 august, 23 săli noi de clasă, iar la Coșoveni se construiește un nou local de școală, ale cărui lucrări sînt destul de avansate. Școlile din raion au primit pînă în prezent, pentru noul an școlar, 900 de bănci, 64 de table și 64 de catedre, precum și numeroase materiale didactice.

Acestea sînt doar cîteva spicături din bilanțul realizărilor noastre în întîmpinarea marii sărbători ce se apropie, sărbătoare la care fiecare colectiv de muncă vrea să se prezinte cu succese cît mai mari.

Prof. H. V. STOICULESCU
șeful secției de învățămînt
a raionului Craiova

B. M.

OPINIILE OPINIILE OPINIILE OPINIILE

Din nou despre mişcarea oscilatorie armonică

Problema metodicii predării cunoştinţelor despre mişcarea oscilatorie armonică la clasa a XI-a îi preocupă îndeaproape pe profesorii de specialitate. Această preocupare s-a reflectat şi în coloanele „Gazetei învăţămîntului”, în care profesorii Şt. Fătulescu, Gh. Vieruşeanu, N. Rădulescu şi J. Hirschsohn, şi-au expus opiniile privind modalităţile de a preda tema respectivă. Au fost formulate, în acest fel, două căi, două metode diferite.

Metoda formulată de tov. Vieruşeanu nu insistă suficient, după părerea noastră, asupra fenomenului fizic în sine. Deducerea vitezei şi acceleraţiei prin proiectarea mişcării circulare apare elevilor întrucîtva artificială. Ei îşi dau seama că o asemenea mişcare oscilatorie este posibilă, dar faptul că mişcarea astfel obţinută este chiar mişcarea oscilatorie armonică pe care profesorul şi-a propus s-o analizeze nu rezultă decît din proporţionalitatea între elongaţie şi acceleraţie.

Prof. Şt. Fătulescu (în articolul din nr. 719 al „Gazetei învăţămîntului”) porneşte în studiul mişcării oscilatoriei armonice de la un fapt experimental: trasarea dependenţei elongaţiei de timp. Străduindu-se să evite deducerea ocolită, artificială, a vitezei şi acceleraţiei folosită în manual, tov. Fătulescu încearcă să inverseze metoda, proiectînd mişcarea oscilatorie pe cerc. Procedeu, ingenios, nu este dus însă pînă la capăt cu suficientă rigurozitate, întrucît relaţia $v' = 2\pi R/T$ este valabilă numai dacă mişcarea mobilului pe cerc este uniformă. În acest stadiu al demonstraţiei elevii nu ştiu însă nimic despre viteza mobilului în mişcarea oscilatorie şi deci nici despre viteza mobilului pe cerc. Afirmatia, chiar nemărturisită explicit, că mişcarea mobilului pe cerc e uniformă este deci neîntemeiată.

Mai just ni se pare ca, pornind ca şi tov. Fătulescu de la trasarea experimentală a legăturii

funcţionale dintre elongaţie şi timp, folosind o bilă care oscilează pe un ax orizontal între două resoarte, să trasăm pe acelaşi grafic şi o sinusoidă, folosind o tabelă de sinusuri. Compararea celor două grafice ne duce la concluzia că variaţia elongaţiei cu timpul în mişcarea oscilatorie armonică poate fi descrisă cu suficientă aproximaţie, printr-o funcţie sinusoidală de forma $Y = A \sin \omega t$. Vom arăta apoi necesitatea introducerii factorului omega pentru a face argumentul sinusului un număr abstract. Folosind periodicitatea funcţiei sinusoidale, vom deduce legătura între pulsaţie şi perioadă.

Vom analiza apoi desfăşurarea fenomenului fizic. Pentru a obţine mişcarea oscilatorie am deplasat bila de poziţia de echilibru pe o distanţă egală cu A, comprimînd sau întinzînd resoartele. Admiţînd că deformarea resoartelor se face în limita de aplicabilitate a legii lui Hooke, bila, care la început era în echilibru, e supusă, în tot timpul deplasării, la o forţă proporţională cu deplasarea, care se opune deplasării. La sfîrşitul deplasării această forţă are valoarea $F_2 = -kA$. Sistemul bilă-resort a căpătat o energie de poziţie, potenţială, pe care o putem calcula ţinînd seama de lucrul mecanic efectuat pentru deplasarea bilei. Cum forţa nu a fost constantă, dar am admis că este în permanenţă proporţională cu deplasarea, vom folosi la calculul lucrului mecanic valoarea medie a forţei.

În momentul cînd eliberăm bila, ea se pune în mişcare şi căpătă o energie cinetică pe care o putem calcula la un moment dat, aplicînd principiul conservării energiei. Comparînd expresia cunoscută a energiei cinetice cu expresia acestei energii la un moment dat, obţinem expresia vitezei: $v = A \sqrt{k/m} \cdot \sqrt{1 - y^2/A^2}$. Comparaţia făcută la început între graficul elongaţiei şi sinusoidă

ne permite să scriem $y/A = \sin \omega t$. Rezultă că viteza $v = \sqrt{k/m} A \cdot \cos \omega t$. Să notăm radicalul cu Ω şi să cerem elevilor să observe că dimensiunile lui sînt dimensiunile inversului unui timp. Acceleraţia mişcării oscilatoriei o aflăm folosind legătura dintre forţă şi acceleraţie. Rezultă $a = -\omega^2 A \sin \omega t$. În relaţiile astfel deduse elevii vor observa că A reprezintă o lungime şi că Ω reprezintă inversul unui timp, fiind invers proporţional cu perioada mişcării.

Pentru a stabili legătura între mişcarea oscilatorie armonică pe o dreaptă şi mişcarea uniformă de rotaţie pe un cerc, atragem atenţia elevilor asupra faptului că expresiile deduse pentru y, v şi a pot fi considerate proiecţiile pe o dreaptă ale unor mărimi $y' = A$, $v' = \Omega A$ şi $a' = -\Omega^2 A$. A, dintre care y' şi a' au aceeaşi direcţie dar semne contrarii, proiecţia lor făcîndu-se prin sinus, iar v' are o direcţie perpendiculară pe direcţia lui y' şi a', proiecţia lui v' făcîndu-se prin cosinus. Dar în expresiile lui y', v' şi a' elevii vor recunoaşte raza, viteza şi acceleraţia în mişcarea uniformă de rotaţie, cu viteză unghiulară Ω , pe un cerc de rază A. Pentru a demonstra că mişcarea oscilatorie armonică pe o dreaptă se obţine prin proiecţia mişcării circulare uniforme va trebui să arătăm că $\Omega = \omega$, deoarece poziţia mobilului pe cerc la un moment dat este dată de arcul Ωt . Egalitatea $\Omega = \omega$ se poate stabili experimental, măsurînd perioada de oscilaţie.

Acum putem generaliza: prin proiecţia unei mişcări circulare uniforme pe un plan oarecare căpătăm o mişcare oscilatorie armonică. Mişcarea oscilatorie armonică pe o dreaptă este numai un caz particular, corespunzător situaţiei în care planul mişcării circulare şi planul de proiecţie sînt perpendiculare.

conf. I. C. MOISIL

OPINIILE OPINIILE OPINIILE OPINIILE

Elevii şi stilul criticii literare

Alături de literatura noastră beletristică, pe care caută să o cunoască tot mai în adîncime, elevii din clasele superioare ale şcolilor medii manifestă un interes mereu mai larg pentru critica literară. Opera critică a lui George Călinescu, Perpessicius, Tudor Vianu, ca şi lucrările unor critici din generaţia mai nouă — Paul Georgescu, Dumitru Micu, O. S. Crohmăniceanu etc. — îi ajută să pătrundă mai bine valoarea scrierilor studiate, să înţeleagă multilateral semnificaţia creaţiei lor. În acest fel, ultima temă din programa clasei a XI-a, „Critica literară”, reprezintă de fapt ultima treaptă în drumul început încă din clasa a VIII-a — drum neindicat de programă, dar indispensabil pentru ca cea din urmă lecţie din cursul de literatură să nu se reducă la memorarea mecanică a unor nume şi titluri, ci să constituie sfîrşitul unui proces de generalizare, pornit de la contactul direct cu elementul concret al criticii literare.

Cercetarea de către elevi a studiilor critice are numeroase rezultate pozitive, care se vădese atît în răspunsurile date de ei la lecţii, cit şi în lucrările realizate la examene sau la concursurile literare pentru tineretul şcolar. Contactul direct cu aceste studii lărgesc mult orizontul elevilor, le formează gustul, îi familiarizează cu categoriile şi terminologia esteticii marxiste.

Din păcate, însă, îi influenţează pe elevi — de data aceasta în mod negativ — şi lectura unor lucrări de critică literară care uzează de un vocabular pseudoştiinţific, de o exprimare pretenţioasă, dar lipsită de claritate. Iată de ce nouă, profeso-

rilor de literatură, ni se pare bine venită discuţia care s-a purtat recent în paginile „Gazetei literare” pe tema stilului criticii literare. Cîteva extrase din lucrările unor elevi din Capitală sînt, credem, convingătoare în ceea ce priveşte influenţa negativă pe care un anumit mod de expresie al criticii literare îl exercită asupra scrisului tinerilor în formare: „Lipsa de scrupule nu lasă intelectualului timp de gîndire; de aci superficialitatea, potenţialul intelectual redus, impotenţa afectivă a celor săraci în discuţii cu conştiinţa lor, dar bogăţi în pungi”; „După cum genunea prevesteşte lumina şi scînteia naşte foc, apusul e prologul răsăritului şi răsăritul finalizează într-un apus, acumulările cantitative totdeauna au generat salturi calitative, a căror materialitate îşi transpare consistenţa şi pe plan suprastructural”; „Literatura adevărată şi-a verificat unda autenticităţii de la izvor prin confruntarea permanentă cu viaţa însăşi, concordîndu-şi pulsul după al ei... De aceea, epoci de mult apuse renasc din vechi pagini şi viaţa îşi urmează nestingherită complexitatea ascendentă a mersului din neutralitatea imbinării penel cu hîrtia”. Menţionăm că aceste extrase sînt scoase din lucrările unor elevi, cu un interes real pentru fenomenul literar.

Criticii literari sînt tocmai aceia la şcoala cărora elevii cei mai buni trebuie să-şi facă ucenicia şi care trebuie să le amintească sensul celebrului îndemn, rămas mereu actual: „Avant donc que d'écrire, apprenez à penser”.

VIORICA FĂRCAŞIU

OPINIILE OPINIILE OPINIILE OPINIILE

Biografia scriitorilor

Asistînd la numeroase lecţii de istorie a literaturii, ţinute în prezent în această direcţie? Desigur de des profesorul se mulţumeşte să transmită o serie de date seci şi de generalităţi — adeseori valabile pentru mulţi scriitori — cu privire la etapele mai importante ale vieţii şi creaţiei unuia sau altuia din el. Datorită predării şablon, lipsite de forţa prezentării vii, complexe, a personalităţii scriitorului,

informaţiile comunicate astfel se uită lesne. Se mai petrece, apoi, şi un alt fenomen. Încă din clasele V—VIII elevii iau contact, în linii generale, cu biografia scriitorilor clasici, cu ocazia studierii lecturilor literare. Dacă la orele de istorie a literaturii romine ne vom mărgini să tratăm viaţa scriitorilor ca şi la clasele mai mici, îmbogăţind doar informaţiile cu cîteva date şi titluri noi, nu le vom stîrni, de bună seamă, nici un interes.

În clasele IX—XI elevii sînt mai maturi, posedă cunoştinţele temeinice despre istoria patriei şi astfel pot cuprinde într-o privire mai largă şi mai adîncită ambianţa politică şi culturală a epocii, pot înţelege mai complex problemele literaturii. Iată de

ce credem că este necesar să se pună în lumină mai multilateral personalitatea scriitorului, prin referiri concrete la fapte de viaţă semnificative. Marii noştri scriitori fiind cel mai adesea personalităţi care au trăit viaţa cu deosebită intensitate, făcîndu-se interpreţii celor mai înaintate aspiraţii ale epocii, faptele din viaţa lor — fie că sînt mărturisite direct (în amintiri, în opere cu caracter autobiografic, în corespondenţă etc.), fie că sînt povestite de contemporani — dobindesc însemnătatea şi puterea exemplului viu, avînd asupra elevilor o reală influenţă educativă.

În clasa a X-a, de pildă, vorbind elevilor despre viaţa şi opera lui Mihail Eminescu (capitolul cărui i se acordă de obicei două ore), putem exemplifica dragostea lui pentru natură şi pentru folclorul citind cu elevii poeziile „Trecut-au anii”, „O, rămi”, sau „Fiind băiet”, care oferă o destăinuire tîrzie a poetului despre anii fericiţi ai copilăriei. În legătură cu anii adolescenţei, al peregrinărilor lui Eminescu prin ţară, o mărturie emoţionantă ne-o oferă, în schiţa sa „În Nirvana”, Caragiale, care descrie prima sa întîlnire cu Eminescu, angajat de curînd în trupa lui Iorgu Caragiale. Informaţii detaliate despre Eminescu pot găsi elevii în „Amintirile” lui Slavici — prieten apropiat al poetului — referitoare mai cu

OPINIILE

seamnă la anii studenţiei de la Viena.

Şi cu prilejul studierii vieţii şi operii altor scriitori e bine să ne oprim puţin, cu toată economia de timp pe care trebuie s-o facem, asupra unor pagini literare revelatoare cu privire la personalitatea acestora. Bunăoară, citirea cîtorva pagini din scrierea „Peste 50 de ani” va pune în lumină veneraţia cu care Caragiale îl evocă pe învăţătorul său Bazil Drăgoşescu, care a avut o mare influenţă asupra formării sale ca scriitor.

Pentru formarea elevilor ca cetăţeni are o mare însemnătate exemplul patriotismului fierbinte care i-a însuflit pe cei mai buni dintre scriitorii noştri, dragostea lor adîncă pentru popor. Pagini întregi din corespondenţa lui N. Bălcescu, din „Scrisorile” lui Ghica, din numeroase scrieri despre marile reprezentanţi ai literaturii noastre vorbesc convingător despre aceasta. De o deosebită importanţă pentru formarea cetăţenească a elevilor sînt şi paginile autobiografice sau amintirile scriitorilor noştri contemporani, cu atît mai mult cu cît se referă adesea la eveni-

mente recente din viaţa patriei noastre.

Un aspect instructiv asupra căruia se poate insista cu folos în lecţiile consacrate vieţii şi operei scriitorilor este şi legătura de procesul de elaborare a operei de artă. Le putem arăta, bunăoară, ce muncă intensă a stat la baza elaborării romanului „Un om între oameni” pentru care Camil Petrescu a consultat numeroase surse istorice, scrisori din epocă, referiri indirecte, umplînd cu însemnări 36 de caiete.

Împreună cu alte materiale ilustrative — reproduceri după manuscrise, ediţii vechi, portrete ale scriitorilor etc. — materiale ca cele la care ne-am referit mai sus — folosite cu măsură, pentru a rămîne în limitele timpului prescris de programa şcolară şi pentru a nu ştirbi unitatea şi claritatea lecţiei — pot contribui mult la colorarea expunerii unei biografii, ca şi la caracterizarea operelor studiate, stimulînd atenţia şi interesul elevilor pentru problemele literaturii.

ZORINA REGMAN
metodist
în Ministerul Învăţămîntului

Examenul de maturitate

Examenul de maturitate trebuie să însemne o mărturie a capacității de gândire a tinerilor candidați; o manifestare a convingerilor lor, baze de comportare conștientă în viață, o dovadă a nivelului de pregătire în stăpânirea științei și a culturii, în general. În foarte multe cazuri, aceste impliniri s-au reflectat în numărul mare de aprecieri elogioase pe care rezultatele examenului le-a înregistrat.

Sînt, însă, și unele aspecte care nu ne pot lăsa indiferenți. Mă refer la cîteva impresii de la examenul de maturitate la care am participat. Fără îndoială că aceste impresii pot fi amplificate sau reduse la proporții neglijabile, în funcție de climatul special în care s-a desfășurat examinarea, și la alte comisii. Nu ne îndoim, totuși, că aspecte asemănătoare sînt în măsură să ridice probleme de o mai largă extindere și de nu mai mică importanță.

Ceea ce m-a izbit în cursul examinării a fost nesiguranța unor candidați în conducerea problemelor de știință, șovăiala lor în răspunsurile la literatura română, la istorie, biologie și marxism-leninism. Lăsați la propriile puteri, adoptau uneori în raționamentele lor căi greșite, se opreau mirajii în fața unor dificultăți pe care singuri și le creaseră, nu vedeau clar în complexul problemelor. Ciudat mi se părea faptul că acești candidați nu erau străini de multe cunoștințe și, dacă li se atrăgea luarea aminte, se întorceau îndată pe drumul cel bun, dar dese, prea dese intervenții din partea examinătorilor erau un semn că aceste cunoștințe nu fuseseră asimilate în așa măsură încît să le inspire încredere. O continuă îndoială îi silea să ridice mereu ochii la examinatori, așteptînd cu emoție aprobarea sau dezaprobarea. Nu în conștiința lor găseau verificarea celor ce pretindeau că știu, ci în calmul sau nemulțumirea celor ce îi examinau.

Cauzele e bine să fie căutate în faptul că, fără să țină seama de volumul din ce în ce mai mare de cunoștințe cu care sînt încărcate programele, unii profesori precipită lecțiile noi, nu știu să găsească timp pentru exerciții și recapitulări. Astfel de profesori nu se preocupă să înlesnească sedimentarea cunoștințelor, organizarea acestora în sisteme, pentru a deveni suporturi stabile și la îndemînă oricînd în gîndirea elevului. Elevii lor înghit nemestecat,

digeră anevoios, procesul de asimilare fiind mereu stingherit în lupta lui de consolidare. Unii candidați ne-au mărturisit că unele din cunoștințele pe care nu le aveau clare le primiseră la repezeală, către sfîrșitul anului.

Convingerea noastră este că și munca individuală a elevilor nu este întotdeauna destul de ferm dirijată. Există încă profesori care nu pun preț, în această muncă, pe exerciții din inițiativă proprie, pe revenire la lecțiile trecute, pe mijloace personale de sistematizare a ideilor, pe eforturi repetate de gîndire logică. Ei transmit diferite științe, dar nu dau nici timp, nici prilej elevilor de a gîndi științific, îl învață istorie, biologie, literatură, marxism-leninism, dar nu caută să ridice în conștiința elevilor probleme pe care să le rezolve singuri. Compozițiile care ar stimula gîndirea și ar facilita afirmarea personalității elevilor sînt în unele școli rare și puțin dezbătute în colectivele claselor. O serie de profesori se ocupă mult de ce dau ei elevilor și foarte puțin de ce pot elevii prin ei înșiși. Problemele capacității și normelor adecvate de asimilare a cunoștințelor pentru asigurarea unei culturi temeinice, în variate condiții de volum și de particularități de vîrstă, s-au studiat, pînă acum, cu puțină eficiență.

Ca o consecință care subliniază efectele unor atari condiții este împrejurarea că de la unii candidați nu poți obține decît cu greu manifestarea unei poziții proprii față de probleme, existența unor convingeri cu care pornesc în viață, determinate de cultura pe care și-au însușit-o. Întrebări ca: Ce părere ai despre concepția despre care ai vorbit? Cum vezi aplicarea ei în viață? Ești hotărît personal s-o aplici consecvent? — sau: Îți place personal opera despre care vorbești, și de ce?; Nu ne interesează să repeți textul sau pe profesor, ci cum gîndești personal — provocau, la unii elevi, serioase nedumeriri. Aceasta dovedește că profesorii lor au accentuat prea mult pe înregistrarea fidelă, cît mai fidelă a cunoștințelor și mai puțin pe formarea unor personalități care să opereze conștient și liber cu valorile științei și ale culturii asimilate.

În strînsă legătură cu cele de mai sus, semnificativ ni se pare și un alt aspect al examinărilor. Unii membri examinatori din comisii, cadre didactice capabile și

bine pregătite, nu adoptă, cu prilejul examenelor de maturitate, o modalitate mai generală și mai degajată de interogații și de aprecieri, alta decît aceea cu care sînt deprinși în clasele lor. Menținîndu-și cu tenacitate stilul personal, acești examinatori așteptau să primească de la candidați nu un răspuns în general just, ci (se simțea aceasta din felul cum corectau pe candidați) stereotipurile de răspuns practicate cu elevii proprii. În acest caz, examinarea se transforma într-o confruntare de limbajuri — esențial nu prea diferite — în care examinatorii, făcînd aproape lecții, tindeau să-și impună termenii lor. Multe din rezultatele cu care se soldează examenele se datorează și acestor obsedante confruntări.

Sperăm că în instrucțiunile viitoare privind examenele de maturitate și în atenția președinților de comisii se va prinde și acest aspect nu lipsit de importanță.

PETRE DRĂGOIESCU
profesor emerit

E X P O Z I Ţ I I

Oglindă a realizărilor pozitive

O frumoasă expoziție s-a organizat nu de mult la Școala generală de 8 ani nr. 2 din Carei. Ea cuprinde numeroase caiete ale elevilor, care oglindesc rezultatele pozitive obținute de ei la învățătură, ca și materiale didactice lucrate de elevi (instrumente de fizică, corpuri geometrice, hărți etc), obiecte lucrate în lemn, exemplare de plante cultivate pe terenul școlar, cusături, desene ș.a.m.d.

În centrul expoziției se află o mare hartă fizică și economică a Republicii Populare Romine. Semne convenționale indică vizibil centrele industriale ale țării, stațiunile de odihnă și balneoclimaterice etc. În dreptul ora-

șelor mai mari, pe hartă apar fotografiile care înfățișează aspecte caracteristice ale acestora. O rețea electrică ingenios construită împinzește harta, astfel încît, dacă profesorul dorește să vorbească despre industria petrolieră, de exemplu, la apăsarea pe un buton se aprind toate becurile care arată locurile de extracție și prelucrare a petrolului. Harta poate fi folosită nu numai la lecțiile de geografie, ci și la cele de științe naturale, precum și la cadrul concursurilor de tip „drumeții veseli”. Pentru realizarea ei au lucrat, sub conducerea profesorilor și cu sprijinul organizației de pionieri, numeroși elevi din toate clasele. Lucrările legate de electrificarea hărții au fost efectuate de elevii claselor a VII-a.

ANDREI DEAK

La nivelul tehnicii moderne

Localul Grupului școlar de petrol-chimie din București găzduiește în aceste zile expoziția de materiale didactice confecționate de elevii școlilor care pregătesc viitorii muncitori, tehnicieni și măștri pentru industria petrolului și chimiei. Îndrumați de profesorii lor, acești elevi au realizat, după cum arată expozeșă, lucrări deosebit de valoroase reprezentînd utilaje și instalații petrochimice din cele mai diverse expresii a ultimelor realizări în domeniile respective.

Vizitatorii se opresc îndelung, de exemplu, în fața complexelor machete funcționale reprezentînd instalații de foraj 3 DH-200 A, realizată de elevii Grupului școlar de petrol-chimie din Tirgoviste. Tot atât de interesantă este și macheta în stare de funcționare a trolului 4 LD-150, executat la scara 1/5 la școala profesională din Cimpina. De o deosebită valoare didactică sînt machetele reprezentate în secțiune — coloana de rectificare, schimbătorul de căldură multitubular, filtrul ciclone etc.

Este interesant de subliniat faptul că, îndrumați de profesori, elevii școlilor petrochimice nu au ilustrat, la expoziția lor, numai instalații aflate acum în funcțiune, ci și machete ale unor instalații în curs de realizare. Din această categorie fac parte, bunăoară, cuva pentru electroliza aluminiului, de tipul celor care vor fi folosite la Combinatul din Slatina, actualmente în construcție, sau instalația pentru polimerizarea etilenei la presiune medie, care urmează să fie montată la Brazil.

Atrag, de asemenea, atenția vizitatorilor machetele prezentînd instalația de cracare catalitică în pat fluidizat, instalația de fabricare a formaldehidului prin dehidrogenarea alcoolului metilic în prezența catalizatorilor de argint, pompa electromagnetă ș.a.

În ansamblul ei, expoziția poartă a școlilor aparținînd Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei ilustrează înaltul nivel al pregătirii teoretice și practice pe care o primesc viitorii muncitori și tehnicieni din acest sector al industriei noastre socialiste.

S. FAULESCU

ACTUALITATEA

Acordarea gradului I în învățămînt

În anul acesta, în urma inspecțiilor speciale și a analizei activității didactice, științifice și social-culturale a unor cadre didactice, printr-un ordin al ministrului învățămîntului s-a acordat gradul I unui număr de 66 educatoare, învățători și profesori. Acordarea gradelor face parte din sistemul de perfecționare a cadrelor didactice și constituie, pe lîngă o recunoaștere a muncii și devotamentului acestora pentru educarea comunistă a tinerei generații, și un stimulente moral și material.

Publicăm mai jos numele educatoarelor, învățătorilor și profesorilor cărora li s-a acordat gradul I.

EDUCATOARE

Grigoriev Magdalena — Cluj; Belei Maria — Brașov; Ionescu Alexandrina — R. Vilcea; Zaharescu Elena — Pitești; Dobrescu Aristița — Dragodana, reg. Argeș; Petrescu Cornelia — București.

ÎNVĂȚĂTORI

Ganea Alexandrina; Ilescu Constanta; Iordache Florica; Niculescu Vasile; Pace Ecaterina, Sarmare Aurelia (toți din București); Arsene C. Constantin — Pitești; Arsene C. Maria — Pi-

Victoria — Craiova; Dijmănescu Ana — Timișoara; Johannes Marianne — Timișoara; Nițu Crizantema — Timișoara; Boca Maria — Sibiu; Oancea Elena — Sibiu.

PROFESORI

Matematică

Bogdanov Zlate; Călugărița Gheorghe; Florescu Sanda; Hortopan Smaranda; Ilasievici Ilie; Ionescu Țiu Ana (toți din București); Popescu M. Gheorghe — Lugoj; Vișa Eugen — Timișoara.

Pedagogie

Popeangă Vasile — Arad; Dumitrescu St. Ioan — Craiova; Oanță Iosif — Cluj; Sepețeanu Haralambie — București; Stanciu Ilie — București.

Istorie

Bocu Maria — Cluj; Sufrin Ioan — București; Simache I. — Ploiești; Potra Gh. — București.

Fizico-Chimie

Manolescu Stela — București; Codreanu Maria — București.

Desen

Tătaru Avram — Oradea.

Muzică

Ionescu Matora Ana — București.

Șt. Naturale

Dabița Alexandru — București; Nana Felicia — Cluj.

Limba romină

Cîrlan Ion — Galați; Desmițeanu Ion — Cluj; Andrei Nicolae — Craiova; Hențiu Ioan — Arad; Gorăș Oltea — Iași; Tănas Gherghina — Moinești, reg. Bacău; Tutoveanu Alexandra — București.

Limba engleză

Țăranu Mariana — București.

Emisiunile radio pentru școlari

Emisiunile pentru pionieri și școlari ale radiodifuziunii ocupă un loc important în ansamblul acțiunilor cu caracter extrașcolar menite să contribuie la întărirea muncii de instruire și educare a elevilor. Este firesc, de aceea, interesul pe care ele le suscită în rândurile oamenilor școlii.

Nu de mult în „Gazeta învățămîntului” a apărut un articol de analiză a acestor emisiuni, semnat de tov. Tudor Topa („Emisiunile radiofonice pentru copii și tineret”, nr. 757 din 29 mai 1964). Articolul se referă în mod special la emisiunea zilnică „Salut voios de pionier”, concepută sub forma unei gazete vorbite și adresându-se școlărilor între 9 și 14 ani. Am citit cu multă atenție acest articol intrucît noi, cadrele didactice, considerăm emisiunea „Salut voios de pionier” drept un „coleg” cu multă experiență, cu ajutorul căruia îi putem antrena pe elevi în dezbaterile unor interesante probleme legate de viața și activitatea lor. Am fost intru-totul de acord cu aprecierea făcută în prima parte a analizei amintite, potrivit căreia emisiunea „Salut voios de pionier” este considerată „o mică enciclopedie sonoră” a variatelor ocupații pe care le au copiii. Am remarcat și eu nu o dată că materialele prezentate în cadrul acestei emisiuni, stimulează pasiunea copiilor pentru învățatură, le largesc orizontul de cunoștințe, îi ajută să înțeleagă și să accepte în mod conștient disciplina școlară, le dezvoltă sentimentul de dragoste pentru colectiv, pentru locul natal, pentru patrie, pentru poporul muncitor. Varietății tematiche îi corespunde o mare varietate a formelor radiofonice — radioreportaje, instantanee, montaje, scenețe, cuplete satirice, folioane, converbiri, rubrica „Sfatul profesorului de limba română” sau luările de poziție ale diriginților fruntași în diferite probleme educative. Datorită acestui

fapt emisiunea „Salut voios de pionier” este de cele mai multe ori vie, atractivă. Nu e de mirare, de aceea, că o serie de reportaje reușite, asemeni celui intitulat „Am îndrăgit chimia”, sau de discuții cum a fost cea intitulată „De ce e Dana supărată?” au un ecou deosebit în rândurile elevilor, dintre care mulți își împărtășesc, prin scrisori trimise redacției emisiunii, părerea lor în problemele ridicate.

Consider că unele observații critice formulate în articolul semnat de tov. Tudor Topa cu privire la stilul literar sau la lipsa de naturalețe a unor momente din cadrul emisiunilor se referă la deficiențe de ordin minor căci, în general, materialele transmise au ca trăsături dominante vioacitatea, spontaneitatea. Cele mai recente dintre aceste deschid perspective activității pe care o va desfășura redacția în vacanță însoțindu-i pe școlari în tabere, în excursii, la cluburi, îndrumându-le lectura și jocurile.

Socotesc important să subliniez cu acest prilej și contribuția pe care o aduc la largirea orizontului de cunoștințe cultural-științifice ale elevilor, la educarea lor, emisiunile „Roza vînturilor”, „Vreau să știu”, „Radioracheta pionierilor”, „Teatru la microfon pentru pionieri și școlari” etc., care în special acum, în timpul vacanței, contribuie într-o formă atrăgătoare, interesantă, la asigurarea continuității procesului de pregătire a tinerei generații. Se dovedește de asemenea de o deosebită utilitate pe linia colaborării școlii cu familia, emisiunea „Părinți și copii” în care la fel ca și în celelalte emisiuni, sint prezentate în această perioadă probleme specifice vacanței elevilor.

GH. ENACHE
directorul școlii de 8 ani
din Furculești
regiunea București

Despre caietele elevilor

Intr-unul din numerele trecute ale „Gazetei învățămîntului” (nr. 747) am citit articolul „Îmbunătățirea caietelor școlare” de ing. M. Zamfirescu.

Consider că modificările despre care se vorbește în articolul menționat, atît în ceea ce privește formatul cit și în ceea ce privește calitatea hîrtiei, sînt foarte oportune. Dar mai este de făcut, după părerea mea, un lucru important: noi, pedagogii, să formăm o opinie de masă în rîndurile elevilor pentru utilizarea caietelor școlare numai în scopul pentru care au fost create. Cîți dintre noi nu știm că foile caietelor zboară uneori ca... avioane, sau că sînt rupte pentru că elevul a greșit ceva cînd a scris o temă? Propun de aceea ca filele caietelor de tip școlar să fie numerotate, urmînd ca noi, învățătorii și profesorii, să-i deprindem pe elevi să nu rupă foi din caiete sub nici un motiv.

Mai este o problemă: unii elevi schimbă des caietele pentru a ascunde lipsa anumitor teme. Dacă filele ar fi numerotate, s-ar asigura mai lesne înlocuirea caietelor numai după terminarea lor, careîndu-se elevilor să prezinte caietul terminat și vizîndu-li-se altul nou. N-ar fi o mare greutate!

Ar fi bine ca toate caietele să aibă un format mai mare, tip „Steaua Roșie”-Bacău și de aceeași calitate pentru toate clasele, inclusiv clasele I și II, înlocuîndu-se actualele caiete cu paginile din hîrtie lustruită, care au neajunsul că penița, rupînd fața lustruită, provoacă scîmboșări și pete de cerneală. Ar fi indicat, de asemenea, după părerea mea, ca liniatura caietelor să fie roșie și nu albastră, pentru că elevii se pot ghida astfel mai ușor. Personal am experimentat un caiet liniat cu roșu. Copiii au scris mai corect, iar greșelile au apărut mai evidente, dîndu-le posibilitatea să se corecteze mai ușor.

inv. **GH. ȘTEFĂNESCU**
Școala medie Nr. 24
București

Alegerea jucărilor

În „Gazeta învățămîntului” nr. 754, prin articolul intitulat „Jucării și jocuri didactice”, se subliniază încă o dată importanța pe care o are jocul în dezvoltarea multilaterală a copiilor. Totodată se arată însemnătatea care se dă astăzi controlului jucărilor înainte de a intra în procesul de fabricație, control care se efectuează prin comisia de jucării de pe lîngă Ministerul Învățămîntului, constituită din metodiști, pedagogi, profesori, educatoare și alți specialiști care își dau avizul competent — după o prealabilă examinare și experimentare a prototipurilor — cu privire la caracterul instructiv și educativ al acestor produse precum și la realizarea lor tehnică și estetică.

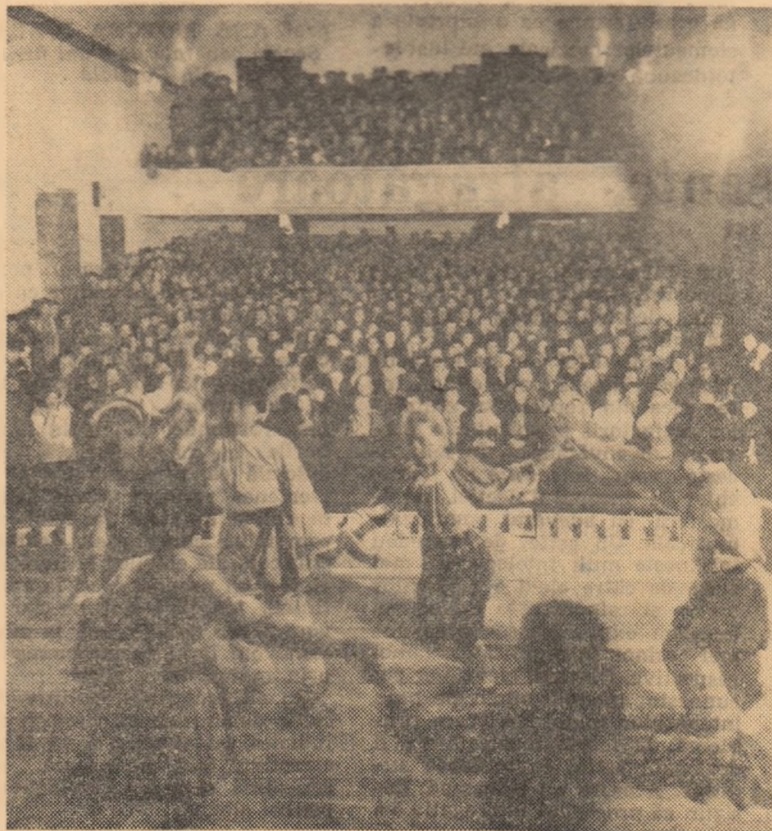
Se spune printre altele, în articolul la care ne referim, că uneori cumpărătorii întîmpină greutăți în alegerea jucărilor sau a jocurilor potrivite pentru copiii de o anumită vîrstă sau cu anumite înclinații, datorită indicațiilor insuficiente care însoțesc aceste produse. Observația aceasta e pe deplin îndreptățită. Aș dori să semnalez însă că, chiar atunci cînd există indicații mai ample, ele sînt concepute într-o formă

îngust comercială, cu fraze greoaie, înțelegerea lor presupunînd dezlegarea unor adevărate șarade chiar de către oameni maturi, și cu atît mai mult cînd e vorba de copii.

Cred că problema aceasta ar putea fi rezolvată în spirit pedagogic dacă comisia de jucării din cadrul Ministerului Învățămîntului — care examinează jucăriile din toate punctele de vedere — ar aviza asupra vîrstei la care este indicat să se folosească fiecare jucărie și asupra aptitudinilor pe care le dezvoltă ea. Pe baza acestui aviz și a memoriului însoțitor ar putea fi apot alcătuite și vizate de comisie indicațiile respective.

O măsură simplă de organizare ar putea aduce și ea o contribuție utilă la mai buna difuzare, prin comerț, a jucărilor. Anume, dacă acestea ar fi clasate, în rafturile magazinelor, pe categorii de vîrstă, înscrise la loc vizibil, cred că lucrurile ar merge mult mai bine. Bineînțeles că jucăriile ar trebui să conțină chiar pe ambalaj indicații cu privire la vîrstă de folosire.

ION IASCU

Se apropie finala concursului cultural-artistic al elevilor și pionierilor. Echipele participante se pregătesc cu asiduitate. Iată un aspect de la un spectacol prezentat de elevii din Tîrgoviște pe scena casei de cultură din localitate

BAIA DE ARAMĂ

Cu sprijinul secției de învățămînt, cercurile pedagogice din raionul Baia de Aramă — ne scrie cititorul nostru N. Popescu — și-au orientat tematica, în anul școlar încheiat, spre unele din cele mai importante probleme ale instruirii și educării elevilor. Astfel, în ședințele cercului învățătorilor din raion au fost supuse dezbaterii colective teme cum sînt „Folosirea abecedarului pentru a le forma elevilor primele deprinderi de citire conștientă, curentă și expresivă”, „Formarea deprinderilor de muncă în orele de lucru manual și activități practice”, „Problemele psihologice ale organizării muncii educative”, „Dezvoltarea spiritului de inițiativă al școlărilor” etc. Toate referatele au fost însoțite de lecții practice, menite să concretizeze metodele expuse. De pildă, referatul „Cum folosim abecedarul pentru a forma elevilor primele deprinderi de citire conștientă, curentă și expresivă” a fost însoțit de o lecție de citit-scris la clasa I-a, iar referatul „Formarea deprinderilor de muncă în orele de lucru manual și activități practice” a fost însoțit de o lecție de lucrări practice pe lotul școlar.

FĂGET

Referîndu-se de asemenea la creșterea nivelului activității cercurilor pedagogice, tovarășii Gheorghe Grama, inspector în raionul Făget și Ion Enășescu, profesor la una din școlile acestui raion ne relatează că, în anul care a trecut, s-a dat o atenție deosebită aprofundării caracterului științific al întregii munci din cadrul acestor cercuri, ca și valorii ei practice.

De exemplu, la unele cercuri pedagogice, cum este cercul învățătorilor din centrul Curtea, au fost invitați să facă expuneri și demonstrații profesori de diferite specialități. Astfel profesorii cei mai experimentați de limba română au făcut o serie de expuneri pe probleme de lingvistică și gramatică, profesori fruntași de științe naturale au demonstrat metodele de predare a zoologiei la clasa a IV-a etc.

La cercurile profesorilor, pe lîngă expunerile și demonstrațiile făcute de către profesorii fruntași, au fost invitate să vorbească și o serie de specialiști din producție. Bunăoară, membrii cercului de științe naturale-agricultură au ascultat expuneri legate de problemele dezvoltării agriculturii socialiste în raionul Făget și despre modul de organizare a muzeelor școlare cu posibilități proprii.

La un nivel mai ridicat decît în anii trecuți s-a desfășurat și activitatea practică din cercuri. Merită subliniate în această privință, realizările cercului de științe naturale-agricultură care, pe lîngă lecțiile deschise, a organizat demonstrații privind efectuarea unor lucrări de laborator — observații la microscop, disecții etc. — a unor lucrări practice la colțul naturii vii și pe parcela de experiență și a dat membrilor săi multe indicații folositoare în legătură cu folosirea desenului schematic, întocmirea ierbarului, determinarea plantelor, conservarea animalelor etc. Cadrele didactice au apreciat valoarea informațiilor primite în cercuri și au căutat să folosească experiența și îndrumările căpătate în cursul ședințelor.

Concurs

Dirjecția Învățămîntului militar anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice pentru Școala militară superioară de ofițeri „Nicolae Bălcescu” din Sibiu și Școala militară superioară de ofițeri din Pitești:

La Școala militară superioară de ofițeri „N. Bălcescu” Sibiu
— un post conferențiar geometrie analitică;
— un post lector matematicii aplicate în economie;
— două posturi lectori desen tehnic.

La Școala militară superioară de ofițeri din Pitești
— un post conferențiar analiză matematică;
— un post conferențiar geometrie analitică și diferențială;
— un post conferențiar matematicii speciale.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune în termen de 30 de zile, la Școala militară superioară de ofițeri „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, respectiv la Școala militară superioară de ofițeri din Pitești, o cerere la care se vor anexa următoarele acte:
— copie legalizată după diploma de examen de stat sau după actul echivalent de studii superioare;
— copie legalizată după diploma de doctor sau candidat în științe;
— copie legalizată după atestatul de conferențiar;
— lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;
— memoriu de activitate didactică științifică semnat de candidat.
Orice informații suplimentare se pot obține la telefon 2021 Sibiu și telefon 2320 Pitești.

ASPECTE ALE PREDĂRII MUZICII

Un experiment încununat de succes

Experimentarea predării muzicii pe noi baze științifice începând din clasa I — așa cum prevede actuala programă de învățământ — dovedind accesibilitatea muzicii pentru școlarii de vîrstă mică și eficiența ei educativă, a arătat în același timp necesitatea adaptării metodelor și procedurilor de predare la specificul vîrstei elevilor.

Munca de început în această direcție n-a fost ușoară, cu atât mai mult cu cât experiența anterioară legată de predarea cîntecului la clasele I—IV ne-a oferit prea puține rezultate pozitive. Cu trei ani în urmă, circa 80 la sută dintre elevii mei din clasa I „B” cîntau, la începutul anului școlar, la voia întîmplării. Doar cîtiva reușeau să cînte scurte fragmente de cîntece, de cele mai multe ori greșit învățate.

I-am învățat cîteva cîntece cu texte vioaie, menite să-i atragă și, chiar după cîteva lecții, vocile lor au început să capete intonații din ce în ce mai luminoase și mai cristaline. Apoi, împletind cîntarea cu jocul și cu diferite exerciții de cultură vocal-auditivă, am căutat să le dau posibilitatea de a-și exercisa și dezvoltarea organului vocal-auditiv în mod organizat, după cele mai noi criterii psiho-pedagogice.

Interesul neobișnuit pe care copiii l-au manifestat pentru lecțiile de muzică pe tot parcursul acestor trei ani de școală mi-a dat posibilitatea nu numai să realizez întru totul cerințele programei de învățământ, dar și s-o depășesc. Astfel, orientîndu-mă după nivelul de dezvoltare muzicală a elevilor și după interesul lor pentru descoperirea noilor elemente muzicale din cîntece, am trecut cu ușurință la însușirea pe cale oral-intuitivă a sunetelor muzicale încă din clasa a II-a, pe la jumătatea celui de-al doilea trimestru. Dat fiind că reflexele vizuale de cîntare pe note nu se pot crea decît pe baza reflexelor auditive de intonație, am simțit nevoia să depășesc prevederile programei, în sensul pregătirii pe cale oral-intuitivă a elementelor ritmice cit și a celor melodice, asigurînd astfel trecerea firească a ritmul muzical în clasa a III-a. Pentru a-i ajuta pe elevii din clasa a II-a să-și însușească sunetele muzicale în mod oral-intuitiv am utilizat solmizația orala a cîntecelor, prin care am realizat atît fixarea intonației sunetelor cit și acordarea și omogenizarea tuturor vocilor.

O altă latură a educației muzicale de care m-am preocupat

îndeaproape — paralel cu cultivarea vocii și a auzului muzical — a fost aceea de a-i orienta pe elevi către perceperea conștientă a elementelor ritmico-melodice, dinamice, agogice etc. prevăzute pentru fiecare clasă în parte. Pe elevii din clasele I și a II-a i-am introdus în cunoașterea pe cale intuitivă a unor elemente ritmice și melodice din ce în ce mai complexe, prin organizarea unor activități muzicale desfășurate sub formă de joc, în centrul căror a stat întotdeauna cîntecul. Utilizarea limbajului ritmic convențional indicat de programă i-a ajutat mult pe elevi în însușirea durată sunetelor muzicale — pătrimi, optimi, doimi, șaisprezimi, nota întreagă, pauza, pătrimea cu punct în diferite combinații și formule ritmice, inclusiv anacruza — în cadrul măsurilor de 2, 3 și 4 timpi, efectuate sub formă de dirijat intuitiv.

Pentru a le dezvolta simțul ritmic le-am cerut ca atunci cînd cîntă să bată din palme sau cu degetele pe bancă, să meargă ritmic în coloană sau în cerc, să dirijeze etc. Interesul elevilor pentru aceste activități a înălțat orice disciplină. Nu m-am temut nici de zgomotul tamburilor, pentru că eram convinsă de faptul că, atunci cînd acestea sînt utilizate ca instrumente de percuție, prin care se bate conștient și organizat ritmul cîntecelor, zgomotul se transformă într-un acompaniament artistic. Foarte atractivă a fost pentru elevi lecția despre măsura de 3 timpi, la care timpul I s-a bătut accentuat pe o tobă mică, iar timpul doi și trei, neaccentuați, pe clopoței, în timp ce ei mergeau în cerc sau în coloană, în pas de vals, sau dansau valsul în perechi. Desfășurate în felul acesta, lecțiile de muzică au constituit momente de adevărată bucurie, în cadrul cărora elevii și-au însușit fără efort conținutul programei de învățământ.

În clasa a III-a lărgind sfera de educație muzicală a elevilor, am trecut la predarea scris-cititului muzical. Elevii au învățat cu ușurință să noteze la început ritmul cîntecelor și apoi relațiile melodice, pornind de la notele sol-mi, scrise pe două linii, trecînd apoi treptat la notele la, do¹, re, fa, do², și ajungînd la portativul de 5 linii. Pentru a-i ajuta să rețină în mod conștient semnele legate de durata sau de înălțimea sunetelor și să înțeleagă aceste semne ca o expresie a elementelor muzicale, am luat întotdeauna ca punct de plecare

un cîntec sau scurte motive ritmice ori melodice, orientîndu-l să sesizeze elementele respective cu auzul, pe cale directă, să și le însușească pe cale practică, prin cîntare sau ritmare și apoi să le scrie prin nota corespunzătoare. Acest procedeu m-a ajutat să înlătur greutățile pe care le întîmpin în general elevii, chiar în clasa a V-a, în etapa de scriere și intonare a notelor muzicale. Pe baza reflexelor auditive de intonație dobîndite în clasa a II-a mi-a fost ușor să le creez elevilor mei reflexe vizuale de cîntare pe note. Ca urmare, ei au început încă din trimestrul I al clasei a III-a să solfegieze pe abecedarul de educație muzicală pentru clasa I a școlilor speciale de muzică. Le-am format astfel, în mod treptat, deprinderi practice de solfegiere și de scriere după dictare muzicală și i-am ajutat să-și însușească măsurile de 3 și 4 timpi, prevăzute în programa clasei a IV-a.

În luna aprilie a acestui an, în prezența membrilor cercului pedagogic experimental de muzică din Capitală, am ținut o lecție deschisă a cărei temă a fost însușirea măsurii de 4 timpi. Am pornit de la cunoștințele și deprinderile de dirijare a cîntecelor în 4 timpi însușite de elevii din clasa a II-a. Ei au cîntat astfel, după auz, cîntecul „La moară”. Le-am cerut apoi să afile, prin dictare orală, sunetele și duratele pe care le cuprinde acest cîntec, urmînd ca, pe baza sesizării accentelor din patru în patru timpi, să-și împartă în măsuri. Depășind prevederile mele, elevii au scris cîntecul pe caiete direct în măsura de patru timpi, fără să mai parcurgă calea pe care le-o propuseseam — să arate oral și în scris mai întîi accentele și apoi, pe baza acestora, să împartă cîntecul în grupe de cîte patru timpi. În continuare ei au solfegiat cu ușurință în măsura de patru timpi, deoarece cunoșteau de multă vreme această măsură. Elevii au dovedit de asemenea că pot să efectueze în mod curent dictări muzicale și improvizații orale ritmice, melodice și ritmico-melodice.

Rezultatele experimentului pe care l-am întreprins arată astfel că muzica este accesibilă tuturor copiilor și că predarea ei în clasele I—IV pe baze științifice, după actuala programă de învățământ, se poate realiza în condiții din ce în ce mai bune, contribuind larg la dezvoltarea multilaterală a elevilor.

prof. ANA MOTORA IONESCU
Școala generală de 8 ani nr. 111
din Capitală

Repetiție la Școala de muzică și artă plastică din Constanța

De la melodie la armonie

Pentru ca elevii să dorească a-și însuși cunoștințele de muzică predate în școala de cultură generală și pentru ca ei să înțeleagă aceste cunoștințe este necesar ca profesorul să-i atragă, să le deștepte interesul, conducîndu-i cu pricepere, la început cu ajutorul sunetelor melodice, apoi cu ajutorul celor armonice, spre pătrunderea frumuseții și sensului muzicii. Drumul acesta de la melodie la armonie nu este prea lesnic, dar el poate fi străbătut cu succes de elevi dacă profesorul știe cum să-i conducă așa încît să nu întîmpine greutăți pe care să nu le poată rezolva.

Și azi mai întîlnim însă, din păcate, cazuri cînd educația muzicală se realizează după principii vechi, cu procedee neadekvate, care pun accentul pe latura vizuală, abstractă (note, portativ etc.), fără să se țină seama de faptul că notele, fiind semne convenționale, nu au efect asupra începătorului. Educația muzicală nu trebuie începută, desigur, de la note — care sînt folosite ca mijloc și nu ca scop — ci de la sunet, care are un caracter concret și îl impresionează nemijlocit pe executant. Numai după ce le vom fi format elevilor priceperea de a asculta, de a reproduce, putem trece la latura vizuală. În acest fel ei vor sesiza legătura dintre sunetele melodice și cele armonice și relațiile dintre instrumentele muzicale, ajungînd la ceea ce numim înțelegerea muzicii.

Socotesc necesar de asemenea ca, încă din clasele mici, așa cum se familiarizează cu operele unora dintre marii noștri scriitori — Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu etc. — elevii să fie familiarizați și cu creația muzicienilor noștri — G. Enescu, C. Porumbescu, M. Jora, Ion Dumitrescu etc. — într-o formă care să țină seama, bineînțeles, de vîrsta și de posibilitățile lor de înțelegere (de exemplu, sub forma lecturilor sau a povestirilor).

În ceea ce privește formele muzicale, se impune, după părerea mea, ca ele să fie prezentate elevilor în cel puțin două etape — prima etapă reprezentînd-o clasele I—VIII (în care vom studia cu ei formele muzicale cele mai evoluat ce sînt

folosite și create azi), iar a doua etapă, superioară, clasele IX—XII (în care vom studia apariția și dezvoltarea acestor forme).

După părerea mea, programa de muzică pentru școala generală de 8 ani ar putea să prevadă, pentru primii patru ani, educația ritmică, educația organelor vocale și auditive și educația auditivă și vocală (la clasa I), cultivarea vocii, deprinderea respirației, fixarea intonației juste a sunetelor, fixarea tuturor sunetelor și în special a sunetelor principale prin exerciții și vocalize, însușirea elementelor de bază ale scris-cititului muzical și exerciții de citire ritmică cu doimi, pătrimi și optimi (la clasa a II-a), fixarea sunetelor do¹ și do² pe portativ, măsura de doi timpi, pauze corespunzătoare, coroana, semne de repetiție, prima și secunda voltă (la clasa a III-a) și gama do major și la minor natural, nota cu punct, măsurile de trei și patru timpi, note mai sus de do² și mai jos de do¹, lecturi despre marii compozitori romîni (la clasa a IV-a).

În ceea ce privește programa pentru clasele V—VIII, socotesc că aici ar trebui să se studieze, în cîte două ore pe săptămîină, gama minoră cu cele trei variante, triolețul, sincopa, contratimpul, anacruza, măsura de șase timpi, gamele sol major și mi minor cu cele trei variante și instrumentele din orchestra populară (la clasa a V-a), gamele fa major, re major, la major și bemol major și mi bemol major cu relativele lor, modurile populare și instrumentele din orchestra simfonică (la clasa a VI-a), alte game majore și minore, jocuri și dansuri romînești, doina, imnul, corul, marșul, cîntecul de masă, forme polifonice simple, liedul, balada, cantata și oratoriul, precum și compozitorii romîni care au scris astfel de forme muzicale (la clasa a VII-a) și, în sfîrșit, genurile scenice, formele muzicale instrumentale și compozitorii reprezentativi ai acestor forme (la clasa a VIII-a).

prof. N. HINTEA
Școala generală de 8 ani
nr. 181, București

Lecții interesante, atrăgătoare

Lecțiile de muzică își pot atinge scopul numai dacă sînt interesante și atrăgătoare, dacă au un adevărat caracter emoțional. Acestea cere ca materialul muzical folosit pentru lecție să fie valoros din punct de vedere artistic, iar metoda de lucru să țină seama de particularitățile de vîrstă ale elevilor, să urmărească permanent trezirea interesului lor.

Am avut, în cursul anului școlar încheiat, prilejul de a asista la o serie de lecții de muzică ținute în școlile raionului „Grivița Roșie” din Capitală și mi-am putut da astfel mai bine seama de caracterul imperios al cerinței de a folosi, la asemenea lecții, metode adecvate.

Să luăm un exemplu. Bunăoară, lecția de muzică cu tema „Gama minor cu cele trei variante”. Dacă lecția va începe cu întrebări — Ce înțelegem prin „major” și „minor”?; Intre care trepte se află semitonurile în gama minoră?; etc. — elevii își

vor putea însuși, eventual, unele cunoștințe teoretice, dar nu vor putea deosebi moduri major de cel minor.

Cu totul altfel vor sta lucrurile dacă vom începe lecția cu un cîntec ales din repertoriul cîntecelor obligatorii prevăzute în programa de învățământ. În felul acesta vom introduce în clasă, chiar la începutul lecției, o atmosferă cu adevărat emoțional-muzicală. Un astfel de procedeu înlesnește mult înțelegerea mai clară de către elevi a modurilor major și minor. Este indicat să începem explicația sonoră a gamei minor în tonalitatea gamei respective. Cîntînd, elevii vor recunoaște modul minor pe baza intonațiilor minore. Fiecare problemă de teorie muzicală va fi dezlegată astfel cu mijloace auditive. Aceasta nu înseamnă, desigur, că procedeuul interogativ va fi exclus din lecția de muzică. Îl vom folosi și pe el, de bună seamă, dar numai după folosirea procedeuului auditiv.

Ca material ilustrativ pentru predarea gamei în minor cu cele trei variante ale ei, în clasa a VIII-a, poate fi ales, exemplul cîntecului „Despărțire”. După solfegierea lui cu clasa, pe note și cu cuvinte, elevii vor putea răspunde la toate întrebările cu mare ușurință. Fără îndoială că, pentru a obține un asemenea rezultat, avem datoria să chibzuim atent la felul cum vom folosi cunoștințele de teorie muzicală ale elevilor la învățarea cîntecului propus, ca și la cunoștințele teoretice noi pe care le vom preda pe baza lui, la modul cum vom lărgi aceste cunoștințe prin materialul auditiv.

Cu cît materialul auditiv la o lecție de muzică este folosit mai judicios, cu atît lecția va fi mai atractivă, mai interesantă, mai accesibilă și mai convingătoare pentru elevi.

prof. T. BORDEIANU
Școala medie nr. 26
„Al. Ion Cuza”—București

O ENTUZIASTĂ MANIFESTARE SPORTIVĂ

Elevii noștri și-au desemnat de curind, campionii pe acest an. Următoarele etape ale „republicanelor” școlare s-au desfășurat în București, într-o atmosferă însuflețită, specifică întrecerilor tinerești.

Anul acesta, finalele marii competiții sportive a elevilor, ajunsă la cea de a 15-a ediție a sa, au avut o semnificație deosebită. Desfășurate în ambianta pregătirilor pentru întâmpinarea sărbătorască a zilei de 23 August, finalele s-au încadrat în prima spartachiadă republicană închinată celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei. Plini de căldură recunoștință față de partid pentru condițiile minunate ce li s-au creat, cei aproape 1900 de finaliști (reprezentanții a peste 300 000 de elevi care au luat startul, în toamnă, la prima etapă a campionatelor), s-au străduit să obțină rezultate dintre cele mai bune.

Pe temeiul calității finalelor se pot face, desigur, multe și interesante comentarii. Suta nesfârșită a rezultatelor înregistrate ne permite — de acord cu specialiștii — să atribuim acestor întreceri calificative de „cele mai valoroase”. Ne oprim doar la câteva rezultate, la cele care au sîrînit în mod cu totul special admirația spectatorilor.

Aletismul, ramura sportivă cu cea mai largă reprezentare la finale (600 de concurenți, cifră fără precedent în istoria sportului școlar), ne-a dat prilejul să consemnăm prezența printre campionii anului 1964 a unor elevi deosebit de dotați ca F. Purghel (Brașov), I. Șerban (București), Gh. Lucian (Constanța), Gh. Costache (București), Ana Maria Vitalios (Bra-

șov), Gabriela Rădulescu (București), Mihaela Prodan (București), Mihaela Peneș (București) etc.

Gimnastica (450 de participanți), a fost și de data aceasta la înălțime. La strălucirea ei au contribuit o serie de autentice talente. ca de pildă Rodica Apăteanu, Elena Solomon, Mioara Popescu, Petre Mărcuțiu, Cornel Bălan și Aurel Bunescu, la fel ca și echipele Școlii medii nr. 1 din Lugoj (fete) și Grupului școlar profesional „23 August” București (băieți).

Natația s-a afirmat și ea prin valoroasele rezultate realizate de C. Georgescu, Vl. Moraru, Al. Bota, Cristina Balaban (toți din București), Maria Klosz (din Tg. Mureș) ș. a.

Buna pregătire fizică generală și specifică, dublată de însușirea unui larg bagaj de procedee tehnice, a determinat un nivel ridicat și în majoritatea partidelor la jocurile sportive. S-au remarcat îndeosebi echipele școlilor medii din Sibiu, Timișoara, Rm. Vilcea, Constanța și Brașov.

Nu putem încheia aceste rânduri fără să menționăm aportul pe care l-au adus la buna pregătire a tinerilor sportivi numeroși profesori de educație fizică, pentru care sportul a constituit un prilej de stimulare a elevilor către învățătură, către o comportare cât mai demnă în școală, în familie, în societate. Se poate afirma cu deplin teamei că bilanțul campionatelor școlare, ediția 1964, constituie un prilej de mîndrie și pentru elevi și pentru profesori.

TIBERIU STAMA

ÎN TABĂRĂ LA SNAGOV

Incetul cu incetul, discul roșetic coboară spre asfințit proiectînd ca dintr-un uriaș reflector, pe luciul apei și pe frunzișul copacilor, jerbe de lumină purpurie. Apoi, deodată, dispare. S-a cufundat parcă în adîncul lacului sau al pădurii.

Plaja se golește. Pe drumeagul pietruit se înșiruie una după alta mașini, motociclete, biciclete. Înșirîți, s-a topit și ecoul ultimului claxon. S-ar parea că Snagovul a rămas pustiu. Dar nu-i așa. Într-un colț pădurea fremătă mai departe de voie bună, de veselie.

Pe colțul acesta au pus stăpînire, de citva timp, două sute de școlari din Capitală. S-au instalat aici, în tabăra care le-a fost pusă la dispoziție, ca să-și petreacă în aer liber, pe malul lacului și în mijlocul pădurii umbroase, o parte din vacanță. Alții și alții le vor urma în curînd, schimbîndu-se pe seri, pînă la începutul noului an școlar.

Cu un sunet prelung, goarna anunță sfîrșitul zilei de tabără. Disciplinați (și în vacanță este necesară disciplina), școlarii se adună pentru ceremonialul coborîrii drapelului taberei. Dintre ei se desprinde un prichindel care rostește cu glas subțirel:

— Salut voios de pionier! Detașamentul nr. 1 este gata pentru darea raportului!

Rînd pe rînd se prezintă apoi la „raport” toți conducătorii de

detașamente. Raportul este foarte concis: „am făcut plajă”, „am luat lecții de înot”, „ne-am jucat”, „ne-am plîmbat prin pădure”. Dar fiecare cuvînt înseamnă, de fapt, ore întregi de veselie, de haz, de nenumărate peripecii.

După coborîrea drapelului urmează program la libera alegere. Fiecare își petrece timpul, pînă la culcare, după pofta inimii. Într-un luminiș, așezați pe scaune pitice, citeva zeci de copii privesc atenți imaginile de la televizor. Nu-l deranjăm. Mai încolo, un alt grup. S-au înșiruit unul după altul, în jurul unei căscioare cu pereți de sticlă. Este biblioteca taberei, iar cei care bat la ușa ei — nelipsiții prieteni ai cărții. În fața ferestrei deschise se saltă, ca să poată semna într-un caiet gros, un băiețuș. Este un proaspăt absolvent al clasei I. Prietenia lui cu cartea a început de timpuriu.

După el vine la rînd un cititor mai experimentat. Bucuros că a găsit ce căuta, întoarce cu nerăbdare paginile volumului pe care l-a încredințat bibliotecara.

— Este grozavă cartea asta — ne informează el încîntat. Știi, e vorba de viața balenelor și a pinguinilor...

Anca și Gabriela se află la prima lor vacanță de vară. Tabăra, cu corturile ei împodobite cu tablouri multicolore, le pare un adevărat orășel de basm. În prima zi au privit totul cu uimire. Apoi s-au obișnuit. Astăzi au fost la lecția de înot. Profesorul de educație fizică le-a lăudat pentru progresele făcute. Acum, comentează fericite evenimentul.

La clubul taberei (ce club frumos, construit din material plastic în culori pastelate!) iubitorii șahului își dispută înțietatea în partide antrenante. Din cînd în cînd ridică inciudați privirile

spre colțul din dreapta, de unde se aud chiote de veselie. Acolo, în fața unori numeroși și entuziaști spectatori, se desfășoară un meci de volei. Mingea zboară dintr-o mîină în alta, punctele se înscriu unul după altul.

— Bravo, Ionele!

— Trage, Radule!

— Nu te lăsa, Dorine!

Pădurea răsună, ecoul se aude pînă departe, peste lac.

... Într-un cort spațios, în jurul unei mese se poartă discuții aprinse. Sînt pedagogii taberei — profesorii care îndrumă activitatea școlarilor, instructorii de pionieri. Pentru ei, programul „la libera alegere” înseamnă cu totul altceva decît pentru copii. În fiecare seară se adună pentru ceasuri întregi. Uneori, copiii dorm de mult, oboseți de joaca de peste zi, dar în cort lumina continuă să ardă. Se sfătuesc, discută, caută bucurii noi pentru copii.

— Oare am procedat bine — solicită unul sfatul celorlalți. Și el relatează că, pentru a întări disciplina în grupa celor mici, a ales, pentru a le citi cu aceștia, câteva fragmente dintr-o povestire despre vacanța ilustrativă din acest punct de vedere.

— Sînt unii copii retrași, tîmizi, intervine altul. Cum să-i atragem, cum să-i facem să se încadreze în colectiv?

— Mă gîndesc la un concurs de orientare turistică pentru cei mici — propune un al treilea.

Fiecare pedagog vine cu priceperea sa, cu fantezia sa, fiecare caută să rezolve cu tact pedagogic, cu grijă, problemele ce se ivesc. Este aceeași frămîntare pe care o întîlnim în rîndurile lor în lunile de școală. Numai că, acum, e pusă în slujba vacanței copiilor, ca s-o facă plăcută, frumoasă, de neuitat.

M. VERDEȘ

Fază de joc de la finala întrecerilor la volei din cadrul Spartachiadei elevilor

Concediul cadrelor didactice

Zilele de vară au adus profesorilor și învățătorilor, tuturor a-celora care în cursul unui an școlar au muncit cu devotament și pasiune pentru a oferi elevilor cunoștințe bogate solide și trainice, o binemeritată odihnă. Ei au prilejul să se bucure acum de răcoarea și umbra munților, de frumusețile inșoritului litoral, să colinde minunata noastră patrie, să-și îmbogățescă mîntea și sufletul cunoscînd frumusețile și bogățiile ei.

Tineri sau vîrstnici (setea de frumusețe, dragostea pentru natură nu au limite de vîrstă), mii și mii de pedagogi își pregătesc cu aceeași nerăbdare și emoție ca și școlarii ruksakul, ca să pornească pe drumurile patriei. Mai deunăzi, un tânăr profesor de istorie ne spunea într-o serisoare că va porni în drumeție imoreună cu un coleg al său prin Apusenii, pentru a cunoaște nemijlocit meleagurile unde s'au desfășu-

rat lupta lui Horia, Cloșca și Crișan. Alții pornesc spre noile orașe industriale ale Moldovei, spre Delta sau spre minunata Capitală a patriei.

Fie că se pregătesc de drumeție, fie că doresc să se odihnească într-una din frumoasele stațiuni balneo-climaterice ale țării, cadrele didactice se bucură de cele mai bune condiții pentru a-și petrece concediul. Secțiile de învățămînt, organizațiile sindicale s-au preocupat din vreme de această problemă.

Bunăoară, secția de învățămînt a orașului Galați și comitetul sindicatului din acest oraș s-au îngrijit încă dinaintea încheierii anului școlar de planificarea concediilor în așa fel încît toate cadrele didactice să-și poată efectua în întregime concediul pînă la începutul noului an școlar. O atenție deosebită au acordat secția de învățămînt și comitetul sindicatului și asigurării unor

condiții bune de odihnă pentru cadrele didactice. Astfel, anul acesta crește simțitor numărul profesorilor și învățătorilor care vor primi bilete pentru odihnă sau tratament în stațiunile balneo-climaterice.

În mod plăcut își vor petrece concediul și cadrele didactice din orașul Pitești. Continuînd o tradiție din anii trecuți, secția locală de învățămînt, în colaborare cu comitetul sindicatului, organizează și în această vară excursii pentru cadrele didactice. La excursia care va avea loc pe litoral și în Delta, bunăoară, vor participa un număr mare de profesori, în special de geografie și științe naturale. În afară de aceasta, peste 100 de profesori și învățători vor primi bilete de odihnă pentru stațiunile de la munte și de pe litoral, iar peste 50 bilete de tratament.

M. R.

FAPTE, CIFRE, INIȚIATIVE

• Elevii din orașul Constanța vor desfășura în zilele de vară o bogată activitate turistică. Bunăoară, peste 2000 de pionieri vor porni în drumeție. Ei vor vizita stațiunile de pe litoral și gospodăriile agricole colective din raion.

Excursiile regionale de 3—5 zile vor antrena 10 000 de pionieri și școlari, care vor vizita localitățile Istria, Basarabi, Tulcea, precum și obiectivele importante istorice și industriale din regiune.

200 de elevi din școlile medii și profesionale din orașul Constanța vor fi oaspeții Capitalei. Pentru elevii din oraș, funcționează 26 de tabere locale și 6 cluburi.

• Casa pionierilor din Brăila sprîjină larg activitatea taberelor locale. În fiecare săptămînă, cite o zi de tabără este organizată cu mijloacele Casei pionierilor și pe baza programului întocmit de aceasta. Taberele locale au inițiat, pentru vacanța elevilor, numeroase acțiuni interesante, printre care un loc de frunte îl ocupă excursiile. Astfel, elevii vor vizita stațiunea balneară Lacul Sărat, stațiunea experimentală ICAR precum și Combinatul de celuloză și hîrtie din Brăila. Un număr mare de elevi vor pleca într-o excursie prin țară cu itinerariul: Brașov, Făgăraș, Sibiu, Arad, Timișoara, Herculane. De asemenea, „Navromul” va oferi elevilor brăileni frumoase plimbări de agrement pe Dunăre.

• Acum citeva zile un grup de 180 de pionieri și școlari din orașul Turnu Măgurele, conduși de profesorii lor, au vizitat Capitala. Ei au fost oaspeții Palatului pionierilor, au poposit în frumosul cartier Floreasca, la grădina zoologică de la Băneasa și în alte locuri interesante ale Bucureștiului.

• Zilele de vară oferă și preșcolariilor nenumărate bucurii. Propunîndu-și să facă cunoscute copiilor locurile natale, grădinițele de copii din Ocenele Mari și Ocnitza au pornit în excursie prin împrejurimi. Cu acest prilej copiii au luat parte și la un concurs de trotinete.